

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 67-2026
Datum : 15 juni 2026
B&W datum : 31 maart 2026
Beh. Ambtenaar : D. Tuinte
Portefeuillehouder : mr. A.B. Stapelkamp
Onderwerp : Uitvoeringsprogramma 2026 Omgevingsrecht, VTH, en PVTH uitvoerings- en handhavingsstrategie

Aanleiding

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 31 maart 2026 de volgende stukken vastgesteld:
1) Uitvoeringsprogramma 2026 Omgevingsrecht, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving; en
2) Preventie, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving uitvoerings- en handhavingsstrategie van de Omgevingsdienst Achterhoek

Inhoud mededeling

Ad 1. Uitvoeringsprogramma 2026 Omgevingsrecht, VTH

Het college is verplicht om jaarlijks een uitvoeringsprogramma (artikel 13.8 Omgevingsbesluit) en een evaluatie (artikel 13.11 Omgevingsbesluit) vast te stellen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het omgevingsrecht. Het college heeft ervoor gekozen om de evaluatie onderdeel te laten uitmaken van het uitvoeringsprogramma. Hiermee geeft het college in één document aan in welke mate er uitvoering is gegeven aan het uitvoeringsprogramma van 2025 en hoe het programma voor het huidige jaar eruitziet.

De komende jaren zal naar verwachting bijsturing op onderdelen plaatsvinden naar aanleiding van de evaluatie. Het is nu echter nog (steeds) te vroeg om conclusies te verbinden aan de evaluatie van met name de (hoofd)taken 'omgevingsvergunningen en meldingen', 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)' en 'toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen'. Deze onderdelen vereisen – naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb in 2024 – nog steeds wat gewenning van zowel de ambtelijke organisatie als externe partijen. De komende jaren wordt inzichtelijk of een discrepantie tussen de geraamde capaciteit en de daadwerkelijke inzet eenmalig is, of dat er sprake is van een trend.

Een opvallende wijziging van dit uitvoeringsprogramma, ten opzichte van het uitvoeringsprogramma voor 2025, is dat de evaluatie en het uitvoeringsprogramma van de VTH taken op het gebied van milieu (ODA) ook zijn opgenomen.

Ad 2. PVTH uitvoerings- en handhavingsstrategie

Omgevingsdienst Achterhoek heeft in 2024 samen met de Achterhoekse gemeenten een Preventie, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (PVTH) uitvoerings- en handhavingsstrategie opgesteld. Deze strategie bevat een omgevingsscan per milieu thema met daarin doelen en ambities, mogelijke beschikbare instrumenten en strategieën over hoe en wanneer deze instrumenten ingezet kunnen worden en een risicoanalyse die ook de benodigde capaciteit voor de werkzaamheden bepaalt. Echter de risicoanalyse en de benodigde capaciteitsuitbreiding en dus kosten als gevolg hiervan zijn redenen dat dit beleid in de wachtstand is gezet. Omdat het niet is vastgesteld voldoen de gemeente en de provincie nu niet aan het Omgevingsbesluit en de robuustheidscriteria op het gebied van de kwaliteitscriteria 3.0. Een oplossing om toch te voldoen is om de risicoanalyse los te koppelen van de

PVTH uitvoerings- en handhavingsstrategie en de risicoanalyse later in samenwerking met de OD Veluwe op te pakken. In de PVTH uitvoerings- en handhavingsstrategie is aangegeven dat de risicoanalyse zo snel mogelijk en in ieder geval nog voor de formele fusie wordt vastgesteld. Hierdoor kan de PVTH uitvoerings- en handhavingsstrategie op dit moment wel vastgesteld worden. Daarmee voldoet de ODA op 1 april 2026 aan een groot aantal eisen van de Kwaliteitscriteria zonder dat dit financiële gevolgen heeft.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

- 1) Uitvoeringsprogramma 2026 Omgevingsrecht, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving; en
- 2) Preventie, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving uitvoerings- en handhavingsstrategie van de Omgevingsdienst Achterhoek

Uitvoeringsprogramma 2026

Omgevingsrecht

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Maart 2026
Versie 2 | 26-03-2026

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Achtergrond	4
1.2	Doel	4
1.3	Inbedding	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Ontwikkelingen	5
	Omgevingswet	5
	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	5
	Kwaliteit openbare ruimte	5
	Complexiteit	5
	Wet goed verhuurderschap	5
	Interventieteam Achterhoek-Oost	6
	Vuurwerkverbod	6
	Bezoek visitatiecommissie bij de Omgevingsdienst Achterhoek	6
	Verkenning tot een fusie met Omgevingsdienst Veluwe	6
	PVTH beleid en risicoanalyse	7
3	Systematiek uitvoeringsprogramma	8
3.1	Inzet van instrumenten	8
3.2	Inzet van uren	8
3.3	Inzet van instrumenten – VTH-taken milieu	8
3.4	Bepaling formatie	8
4	Evaluatie van het uitvoeringsprogramma 2025	9
4.1	Programmering van de uitvoering 2025	9
4.2	Uitvoeringsprogramma 2025. <i>Daadwerkelijke inzet</i>	9
4.3	Duiding van de verschillen tussen geraamde en feitelijke inzet	10
	Algemene werkzaamheden. <i>Vershil</i>	10
	Omgevingsvergunningen en meldingen. <i>Vershil</i>	11
	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. <i>Vershil</i>	11
	Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen. <i>Vershil</i>	11
	Handhaving. <i>Vershil</i>	11
	Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten. <i>Vershil</i>	11
4.4	Vergunningverlening milieu	12
	Tijdigheid van de vergunningen binnen de daarvoor gestelde termijnen	12
	Benodigde kosten	12
4.5	Toezicht en handhaving Milieu	12
	Aandachtsbedrijven	13
	Naleving van de regels door bedrijven	13
	Percentage klachten binnen termijn afgehandeld	13

	Benodigde kosten	13
5	Programmering van de uitvoering 2026	14
	Algemene werkzaamheden	14
	Algemene dienstverlening	14
	Omgevingsvergunningen en meldingen	14
	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	14
	Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen	14
	Handhaving.....	15
	Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten	15
	Openbare ruimte	15
	Aanvullende aanpak vanuit beleidsplan	15
	Vergunningverlening milieu	16
	Meldingen en informatieplichten milieu	16
	Toezicht op milieuregelgeving	16
	Handhaving op milieuregelgeving	16
6	Inzicht in inzet	17
	Bijlage 1: Detailberekening	18
	Bijlage 2: Inzetverdeling over clusters	21
	Bijlage 3: producten VTH milieu / Omgevingsdienst Achterhoek	25
	Bijlage 4: opdrachtverstrekking milieuhandhaving	26

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In het document 'Beleidsplan Omgevingsrecht – Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving' (VTH) hebben we onze omgevingsanalyse, prioriteiten en uitgangspunten vastgelegd voor de taken die we 'in huis' uitvoeren (ook wel de gemeentelijke VTH-taken). In het beleidsplan geven we weer 'wat' we willen bereiken vanuit een analyse van ons werkgebied. In dit uitvoeringsprogramma nemen we op 'hoe' we dat gaan realiseren. We hebben onze VTH-instrumenten opgenomen met daarbij de intensiteit en capaciteit die we hiervoor nodig hebben.

1.2 Doel

In dit uitvoeringsprogramma ramen we de capaciteit voor de instrumenten die we in 2026 inzetten. Voor het overgrote deel gaat het om inzet die we ook in de jaren hierna nodig hebben. Het doel is om de middelen zo optimaal mogelijk in te zetten om onze ambities uit het beleidsplan en de dienstverlening aan onze burgers en bedrijven te realiseren. Het gaat om instrumenten die we inzetten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Met dit uitvoeringsprogramma voldoen we aan artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit.

1.3 Inbedding

De taken voor de fysieke omgeving worden uitgevoerd door diverse teams binnen onze gemeente, de Omgevingsdienst Achterhoek, de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland en diverse partners zoals bijvoorbeeld provincie, waterschap en politie. Dit uitvoeringsprogramma vormt de leidraad voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken en de milieutaken. De uitvoering kan door omstandigheden wijzigen. Dit wordt meegenomen in onze verantwoording over de uitvoering in ons evaluatieverslag (artikel 13.11 van het Omgevingsbesluit).

1.4 Leeswijzer

Het 'uitvoeringsprogramma 2025 omgevingsrecht' ging (slechts) over de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken. In het uitvoeringsprogramma 2026 hebben we ook de VTH-taken op het gebied van milieu opgenomen. De uitvoering hiervan ligt bij de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). In **deze groene kaders** zijn de passages die betrekking hebben op de bij de ODA belegde taken opgenomen.

In hoofdstuk 2 benoemen we de ontwikkelingen die impact hebben op onze taakuitvoering. In hoofdstuk 3 bespreken we de systematiek van programmeren. Dit hoofdstuk heeft slechts betrekking op de bij de gemeente belegde taken.

In hoofdstuk 4 evalueren we het uitvoeringsprogramma 2025. In hoofdstuk 5 maken we een doorvertaling van de inzetraming. Deze relateren we in hoofdstuk 6 aan de beschikbare capaciteit.

In bijlage 1 is een overzichtstabel opgenomen met de raming van de inzet voor de gemeentelijke VTH-taken. Dit is het uitvoeringsprogramma in detail.

Voor de taken die bij de Omgevingsdienst belegd zijn geldt dat we de inzetraming baseren op de "opdrachtverstrekking milieuhandhaving t.b.v. HUP ODA 2026" welke te vinden is in bijlage 4.

2 Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet is één van de grootste wijzigingen in de wetgeving over het fysieke domein van de afgelopen decennia. De uitgangspunten van deze wet zijn participatie en integrale aanpak op basis van vertrouwen, met als doel minder en overzichtelijker regels, meer ruimte voor initiatieven van burgers en bedrijven en lokaal maatwerk. De Omgevingswet heeft gevolgen voor onze dienstverlening en voor de inzet van VTH-instrumenten. In ons beleidsplan en in dit uitvoeringsprogramma hebben we deze gevolgen zoveel mogelijk verwerkt. Alle VTH-instrumenten hebben we aangepast op de situatie onder de Omgevingswet en ook de capaciteitsraming is gebaseerd op de nieuwe situatie.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Gelijktijdig met de Omgevingswet is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De private kwaliteitstoetsing is vanaf 1 januari 2024 van toepassing bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige bouw en vanaf 1 juli 2024 voor verbouw. Dit betekent dat wij bij een vergunning bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw de bouwtechnische aspecten niet meer hoeven te beoordelen of te controleren. Marktpartijen dragen er zelf zorg voor dat aantoonbaar aan wettelijke eisen wordt voldaan. Dit aan de hand van door die partijen te ontwikkelen methodes voor kwaliteitsborging.

Bij het afgeven van een omgevingsvergunning voor het bouwen toetsen we aan welstandseisen, bestemmingsplan en veiligheid voor de omgeving. Daarnaast moeten we controleren of de aannemer werkt met een goedgekeurde methode voor kwaliteitsborging, ontvangen we meldingen voorafgaand en na realisatie en geven we een verklaring voor ingebruikname af. Ook zijn we het bevoegd gezag voor handhaving tijdens de bouwfase. In ons beleidsplan en in dit uitvoeringsprogramma hebben we de gevolgen van Wkb verwerkt in de VTH-instrumenten en in de capaciteitsraming. Bij de capaciteitsraming voor 2025 hadden we rekening gehouden met de gefaseerde invoering van de Wkb. Wij hadden ingeschat dat voor een (groot) deel van 2025 de capaciteit benodigd zou zijn voor de bouwtechnische toetsing en het toezicht voor de gevolgklasse van bouwwerken onder de Wkb. De praktijk leert ons dat we (externe partners en gemeente) elkaar nog wat beter moeten weten te vinden in de werkprocessen.

Kwaliteit openbare ruimte

Burgers en bedrijven melden in toenemende mate over situaties in de openbare ruimte. In dit uitvoeringsprogramma zetten we onze capaciteit in op het zoveel als mogelijk opvolgen van meldingen, en op gebiedstoezicht om situaties te voorkomen of te signaleren en daarbij op te treden.

Complexiteit

De complexiteit neemt toe bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven. Denk hierbij aan functieverandering van vrijkomende agrarische gebouwen, nieuwe initiatieven rondom energieopwekking en de situatie rondom stikstof. Dit werkt door in het tijdsbeslag op het beoordelen van dergelijke initiatieven.

Wet goed verhuurderschap

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. Deze wet geeft gemeenten (meer) mogelijkheden om ongewenst verhuurgedrag, zoals woondiscriminatie, intimidatie, onredelijke servicekosten en een te hoge borg tegen te gaan. De Wet goed verhuurderschap verplicht ons om met ingang van 1 januari 2024 een meldpunt te hebben voor klachten over ongewenst verhuurgedrag. We ontvangen enkele meldingen per jaar over ongewenst verhuurgedrag. Naar aanleiding van een melding kunnen wij vervolgens zelf handhaven of, als dat niet mogelijk is, de melder hulp bieden bij het vinden van de juiste instantie waar hij verder geholpen kan worden.

Interventieteam Achterhoek-Oost

Onze inzet op ondermijning begint steeds meer omvattend te worden. Uitdagingen pakken we in lijn met ons Integraal Veiligheidsplan op door onder andere onze informatiepositie te vergroten en steeds beter zichtbaar te zijn in de samenleving. Samen met de drie buurgemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk en de politie, basisteam Achterhoek-Oost, zijn we in september gestart met een pilot van het regionaal interventieteam Achterhoek-Oost (ITA-O). Eén keer in de week trekken de boa's van voornoemde gemeenten, met de politie, gezamenlijk op elkaars grondgebied op in de strijd tegen ondermijning. Deze pilot wordt eind 2026 geëvalueerd.

Vuurwerkverbod

De Tweede Kamer en Eerste Kamer hebben ingestemd met een initiatiefwet voor een veilige jaarwisseling. Daarna komt er een landelijk verbod op consumentenvuurwerk. Naar verwachting gaat het verbod in bij de jaarwisseling 2026/2027. Wat precies nog is toegestaan en welke ruimte er blijft voor professionele shows, wordt verder uitgewerkt in lagere regelgeving.

Naar verwachting gaat het vuurwerkverbod gevolgen hebben voor de capaciteit op het gebied van ontheffingen, toezicht en handhaving.

Bezoek visitatiecommissie bij de Omgevingsdienst Achterhoek

Op 30 en 31 oktober 2024 heeft een visitatiecommissie een visitatie uitgevoerd bij de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Naar aanleiding hiervan is een visitatierapport opgemaakt waarin 'sterke punten en aanbevelingen' zijn benoemd. De ODA heeft vervolgens een plan van aanpak opgesteld voor het oppakken van deze aanbevelingen.

Verkenning tot een fusie met Omgevingsdienst Veluwe

Het Interbestuurlijk Programma versterking Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) heeft diverse producten opgeleverd om het VTH-stelsel te versterken. Zo zijn er robuustheidscriteria opgesteld waaraan omgevingsdiensten voor 1 april 2026 moeten voldoen.

Het doel van robuuste omgevingsdiensten is om effectiever en slagvaardiger te zijn bij het aanpakken van complexe milieuproblemen en nieuwe uitdagingen, zoals de energietransitie, klimaatadaptie en een gezonde leefomgeving. In de huidige situatie zijn nog niet alle omgevingsdiensten robuust genoeg. Daarom zijn in het IBP VTH criteria voor robuustheid gesteld. Er zijn in totaal zes criteria, die de ondergrens markeren waaraan een omgevingsdienst moet voldoen. Een belangrijk criterium is een minimale werkcapaciteit van 114 fte voor de uitvoering van het regionale programma dat wordt overeengekomen met de opdrachtgever(s), corresponderend met een minimale omzet van € 16,5 miljoen (prijspeil 2023).

De ODA moest – net als iedere omgevingsdienst – halfjaarlijks rapporteren over hoe zij (gaat) voldoen aan deze robuustheidscriteria voor 1 april 2026. Op 30 juni 2025 heeft de ODA de tweede voortgangsrapportage opgeleverd waarin zij aangeeft eind 2025 aan alle criteria te voldoen, met uitzondering van het omzetcriterium van € 16,5 miljoen.

Als gevolg van het niet voldoen aan het omzetcriterium heeft het Algemeen Bestuur (AB) op 23 april 2025 opdracht gegeven om een verkenning naar een meerwaarde voor een fusie met de Omgevingsdienst de Veluwe (ODV) uit te voeren. De verkenning betrof een verdere uitwerking van twee mogelijke keuzes voor de toekomst. Ofwel het zelfstandig robuust worden als ODA of het aangaan van een geleidelijke fusie met de ODV, waarbij eerst de bedrijfsvoeringstaken samen opgepakt worden, waarna vanaf 2028 de VTH-taken volgen. Het uiteindelijke verkenningsdocument is naar het AB gestuurd.

In de AB vergadering van 10 september 2025 heeft het AB uitgesproken dat zij openstaan voor een toekomstige samenwerking met de ODV. Hiermee hebben zij het initiatief genomen om het gesprek met ODV aan te gaan en gezamenlijk te verkennen waar de twee omgevingsdiensten elkaar kunnen

versterken en wat hiervoor nodig en mogelijk is. Het AB van de ODV heeft hier ook positief op gereageerd en wil deze verkenning ook aangaan. Als gevolg hiervan is eind 2025 door alle gemeentes een intentieverklaring ondertekend over het samen bouwen aan één stevige, robuuste omgevingsdienst voor de Achterhoek en Veluwe.

PVTH beleid en risicoanalyse

De ODA heeft in 2024 samen met haar partners in concept een vernieuwde risicoanalyse en Preventie, vergunningverlening, toezicht en handhaving (PVTH) uitvoeringsbeleid opgesteld die de eerdere risicoanalyse van 2017 zou vervangen. Dit betreft een doorontwikkelde risicogerichte aanpak van milieutaken binnen de ODA. Hiermee komt de aanpak ook in overeenstemming met de uitgangspunten van de Omgevingswet. De resultaten uit deze risicoanalyse laten zien dat een forse uitbreiding van capaciteit benodigd is, wat gepaard gaat met een forse toename aan kosten. Gelet op de financiële situatie van gemeenten, en een mogelijke fusie in de toekomst, is de vaststelling en het gebruiken van deze risicoanalyse door de gemeentes in 2025 (voorlopig) in de wachtstand gezet. Dit wordt meegenomen in de komende ontwikkelingen met de ODV.

3 Systematiek uitvoeringsprogramma

3.1 Inzet van instrumenten

In bijlage 1 hebben we benoemd welke instrumenten we inzetten, welke aantallen we voor 2025 verwachtte en hoeveel uur (en aantallen) we in 2025 daadwerkelijk per instrument hebben besteed. Dit is gebaseerd op een analyse van onze registratiesystemen met het aantal vergunningaanvragen, meldingen, handhavingsverzoeken, een evaluatie van ingezette instrumenten in 2025 (hoofdstuk 4). Hierop borduren we verder in onze programmering voor 2026 (hoofdstuk 5). We hebben de veranderingen die de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wkb hebben bewerkstelligd zoveel als mogelijk verwerkt in de capaciteitsinzet.

3.2 Inzet van uren

De instrumenten hebben we voor zover mogelijk voorzien van een kengetal: een gemiddelde aan uren dat nodig is om één instrument in te zetten (bijvoorbeeld een vergunning of melding afhandelen, toezicht uitoefenen). Door de instrumenten te vermenigvuldigen met kengetallen ontstaat een totaalbeeld van de verwachte benodigde uren. Voor een aantal instrumenten kunnen we geen aantallen en kentallen inschatten, in dat geval is volstaan met een urenraming.

3.3 Inzet van instrumenten – VTH-taken milieu

In bijlage 3 benoemen we de producten die de ODA inzet voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op milieu. Voor deze milieutaken geldt dat er aan de producten geen 'kental (uren per product)' gekoppeld is, waardoor geen exacte doorvertaling gemaakt kan worden naar het aantal ingezette (2025) en in te zetten (2026) fte. Het aantal fte dat de ODA verwacht nodig te hebben voor milieuhandhaving heeft zij in bijlage 4 nader gespecificeerd.

3.4 Bepaling formatie

Dit uitvoeringsprogramma geeft inzicht in en een onderbouwing van de formatie die we nodig hebben om de gevraagde dienstverlening te bieden en om de prioriteiten en doelen uit het beleidsplan te realiseren. Dit is vergeleken met de formatie die beschikbaar is, inclusief de structurele middelen die beschikbaar zijn voor inhuur.

4 Evaluatie van het uitvoeringsprogramma 2025

In dit hoofdstuk evalueren we het Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht 2025, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (verder: uitvoeringsprogramma 2025). In deze evaluatie rapporteren we over de mate waarin we uitvoering hebben gegeven aan het uitvoeringsprogramma in de periode tot en met december 2025, en de mate waarin dit heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen die we in onze uitvoerings- en handhavingsstrategie hebben gesteld. Hiermee voldoen we aan onze verplichting op grond van artikel 13.11, onder a, van het Omgevingsbesluit.

In de paragrafen 4.1 tot en met paragraaf 4.3 evalueren we de taken met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving die wij 'in huis' uitvoeren. In de paragrafen 4.4 en 4.5 evalueren wij deze vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken met betrekking tot milieu.

4.1 Programmering van de uitvoering 2025

In het uitvoeringsprogramma 2025 zijn de in te zetten instrumenten onder negen hoofdtaken ondergebracht. Dit geeft voor 2025 het volgende (geschatte) beeld:

	Taak	Geraamde inzet
1	Algemene werkzaamheden	0,4 fte
2	Algemene dienstverlening	0,4 fte
3	Omgevingsvergunningen en meldingen	4 fte
4	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	0,5 fte
5	Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen	0,8 fte
6	Handhaving	1,7 fte
7	Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten	1,6 fte
8	Openbare ruimte	4,2 fte
9	Aanvullende aanpak vanuit beleidsplan	0,2 fte

Wanneer we de in 2025 geschatte benodigde capaciteit afzetten tegen de beschikbare capaciteit dan zag dat er als volgt uit:

Team	Benodigde capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vershil
Vergunningen en toezicht	6,3	5,0	- 1,3
Juridisch	2,2	2,0	- 0,2
Vergunningen, melding en toezicht APV en bijzondere wetten	2,0	1,7	- 0,3
Boa inclusief boa-coördinator	4,3	4,3	
Bibob en ondermijning	0,5	0,5	
Ruimtelijke ordening	1,0	1,0	
Totaal	16,3	14,5	- 1,8

4.2 Uitvoeringsprogramma 2025. Daadwerkelijke inzet

De daadwerkelijke inzet op de verschillende taakvelden ziet er schematisch weergegeven in fte als volgt uit:

	Taak	Daadwerkelijke inzet
1	Algemene werkzaamheden	0,9 fte
2	Algemene dienstverlening	0,4 fte
3	Omgevingsvergunningen en meldingen	6,5 fte
4	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	0 fte
5	Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen	2,1 fte
6	Handhaving	1,5 fte

7	Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten	1 fte
8	Openbare ruimte	3,4 fte
9	Aanvullende aanpak vanuit beleidsplan	0,2 fte

Dit is gebaseerd op de detailberekening (bijlage 1) waarbij ervan is uitgegaan dat 1 fte (36 uur per week) bestaat uit 1350 in te zetten uren op jaarbasis. Met name het verschil tussen geraamde fte en daadwerkelijk ingezette fte bij 1) algemene werkzaamheden en 6) handhaving valt op.

4.3 Duiding van de verschillen tussen geraamde en feitelijke inzet

Op meerdere 'taken' is er een significant verschil tussen de geraamde inzet voor 2025 en de daadwerkelijke inzet op deze taken. Om dit verschil (wellicht beter) te kunnen duiden en om te bezien of er een trend lijkt te ontstaan hebben we ook een kolom met de daadwerkelijke ureninzet voor 2024 opgenomen.

	Taak	Daadwerkelijke inzet 2024	Geraamde inzet 2025	Daadwerkelijke inzet 2025
1	Algemene werkzaamheden	0,7 fte	0,4 fte	0,9 fte
2	Algemene dienstverlening	0,4 fte	0,4 fte	0,4 fte
3	Omgevingsvergunningen en meldingen	7,1 fte	4 fte	6,5 fte
4	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	0 fte	0,5 fte	0 fte
5	Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen	0,75 fte	0,8 fte	2,1 fte
6	Handhaving	1,2 fte	1,7 fte	1,5 fte
7	Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten	1 fte	1,6 fte	1 fte
8	Openbare ruimte	4,4 fte	4,2 fte	3,2 fte
9	Aanvullende aanpak vanuit beleidsplan	0,1 fte	0,2 fte	0,2 fte
		15,65	13,8	14,35 fte

Algemene werkzaamheden. *Verschil*

Wanneer we de geraamde inzet afzetten tegen de daadwerkelijke inzet dan is er ruim twee keer zoveel uur aan 'algemene werkzaamheden' besteed dan verwacht. In 2024 was er echter ook al een overschrijding van het verwachte aantal uren met 0,3 fte (totaal 0,7 fte). In 2024 was dit te wijten aan het gegeven dat er meer Woo verzoeken waren ingediend dan verwacht.

In 2025 is de toename aan benodigde capaciteit eveneens gelieerd aan de afgehandelde Woo verzoeken. Deze verhoging op het onderdeel 'afhandelen Woo verzoeken' is te verklaren door enerzijds een toename aan het aantal Woo verzoeken en anderzijds een verhoging van het 'kental (uren per product)' voor specifiek het onderdeel Woo verzoeken.

In 2025 zijn in totaal 19 Woo verzoeken ingediend ten opzichte van 12 Woo verzoeken in 2024. Van deze 19 Woo verzoeken in 2025 gingen er 12 over de plannen voor de komst van een asielzoekerscentrum (azc). Deze Woo verzoeken over de komst van een azc hebben aanzienlijk meer tijd gekost dan de overige Woo verzoeken. Om die reden hebben we voor 2025 het 'kental' voor specifiek deze activiteit verhoogd.

Hoewel er nu voor het tweede jaar op rij een significant verschil is tussen de geraamde uren voor 'algemene werkzaamheden' en de daadwerkelijk bestede uren, laat het zich nog moeilijk voorspellen of er sprake is van een trend. Daarbij telt mee dat dit verschil voor 2025 heel duidelijk te linken is aan het 'thema' de komst van een azc.

We hebben we in 2025 extra capaciteit beschikbaar gehad middels inhuur welke gedeeltelijk is (en wordt) ingezet op de afhandeling van Woo verzoeken.

Omgevingsvergunningen en meldingen. *Vershil*

Voor 2025 was 4 fte geraamd voor het onderdeel 'omgevingsvergunningen en meldingen'. De daadwerkelijke ingezette capaciteit bedroeg 6,5 fte. Dit is een groot verschil. Hierin zien we echter wel een afname ten opzichte van 2024 waar de daadwerkelijk ingezette capaciteit 7,1 fte bedroeg.

In 2024 zijn we begonnen met de intaketafel waarmee in eerste aanleg veel meer uren zijn gemoeid dan werd gedacht. Ook schuiven meerdere collega's aan om ervaring op te doen. Daarnaast waren er meer aanvragen en verzoeken ingediend dan in eerste instantie werd aangenomen. Inmiddels heeft de intaketafel wel haar meerwaarde bewezen omdat aanvragen in een vroeg stadium integraal worden beoordeeld. Hierdoor kunnen vervolgtraject sneller worden afgehandeld en worden aanvragen niet onnodig ingediend.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. *Vershil*

Bekend was dat in 2024 de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking zou treden. Vooruitlopend hierop zijn in 2023 veel vergunningaanvragen ingediend. Op deze vergunningen was daarom de Wkb (nog) niet van toepassing. Dit verklaart waarom hier in 2024 en 2025 weinig capaciteit voor is ingezet. Inmiddels zien we dat er een stijging is in aanvragen waarop de Wkb van toepassing is. Naar verwachting gaat dit zich in 2026 vertalen naar een significante toename aan ingezette uren.

Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen. *Vershil*

Bij het toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen is een significante toename te zien ten opzichte van 2024. Dit zit met name in het houden van 'toezicht op een omgevingsplanactiviteit bouwen eenvoudig'.

Handhaving. *Vershil*

Het verschil tussen de geraamde uren en de daadwerkelijke inzet voor het onderdeel handhaving is relatief klein, te weten 0,2 fte. Dit is te verklaren door de inzet van ouderschapsverlof dat vanaf januari 2025 is ingegaan. Gedurende het eerste half jaar ging het om 12 uur per week, en in de tweede helft van 2025 om nog 4 uur (ouderschapsverlof) per week. Dit is slechts gedeeltelijk ingevuld met (tijdelijke) inhuur.

Dit is het tweede jaar op rij dat er minder capaciteit beschikbaar is voor handhaving dan dat er feitelijk nodig is. Het gevolg hiervan is dat een aantal zaken op de lange baan wordt geschoven. Er zijn wachtlijsten en de werkdruk is hoog.

Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten. *Vershil*

Het verschil tussen de geraamde uren en de daadwerkelijke inzet onder het onderdeel Algemene plaatselijke verordening (APV) en bijzondere wetten zit met name in het onderdeel evenementen. Voor de afhandeling van meldingen is gemiddeld een uur nodig waar 3 uur geraamd was. Daarnaast is het aantal aanvragen voor B-evenementen lager uitgevallen dan geraamd.

4.4 Vergunningverlening milieu

Op het gebied van vergunningverlening zijn er meer werkzaamheden uitgevoerd dan in 2024. De werkzaamheden zijn afhankelijk van de hoeveelheid meldingen en aanvragen omgevingsvergunningen die binnenkomen.

De implementatie van de Omgevingswet blijkt een moeizaam proces te zijn waarbij veel tijd gaat zitten in het efficiënt inrichten van verschillende processtappen. Daarnaast blijkt het aanvragen van een vergunning, het doen van een meldingen of het indienen in het kader van een informatieplicht in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) voor aanvragers een lastig proces te zijn waarbij veelvuldig een beroep wordt gedaan op vergunningverleners van de ODA.

Tijdigheid van de vergunningen binnen de daarvoor gestelde termijnen

Het is in kader van een goede dienstverlening en ter voorkoming van ongewenste situaties door van rechtswege afgegeven vergunningen van belang dat besluiten binnen de wettelijke termijn worden genomen.

In 2025 zijn 54% van de vergunningen door de ODA tijdig afgegeven. Dit ligt ver onder de doelstelling (90%). De verklaring hiervoor zit in meerdere aspecten. Er is veel "wachtijd" bij vooral agrarische vergunningen. Door onduidelijkheid en wijzigingen in regelgeving en beleid (vooral stikstof gerelateerd) wachten vergunningen op een verklaring van geen bedenkingen van de provincie, en vragen agrariërs soms zelf om de procedure tijdelijk stil te leggen. Daarnaast is er een capaciteitstekort waardoor het soms enkele maanden duurt voordat een vergunningaanvraag in behandeling kan worden genomen.

Benodigde kosten

Hoewel de werkzaamheden in 2025 zijn toegenomen ten opzichte van 2024, zijn de kosten ongeveer gelijk gebleven aan de begroting voor 2025.

4.5 Toezicht en handhaving Milieu

De in het handhavingsuitvoeringsprogramma 2025 geplande controles zijn uitgevoerd. Er zijn echter significant meer uren benodigd geweest voor controles dan we hadden ingeschat. Concreet zijn er extra uren gemaakt voor een tweejaarlijkse Europees verplichte inventarisatie van oplosmiddeleninstallaties en een inventarisatie voor Zeer Zorgwekkende Stoffen bij bedrijven vanwege reductieverplichtingen. Ook hebben een aantal lang(er) lopende handhavingszaken en incidenten, een project rondom indirecte lozingen, onderzoek naar de herkomst van PFAS in een vijver nabij bedrijven, extra verzoeken vanuit de gemeente en nieuwe 'kleinere' handhavingszaken om extra inzet gevraagd.

Aandachtsbedrijven

Dit zijn bedrijven die extra aandacht behoeven. Het gaat om bedrijven die vallen in één of meerdere van de volgende vier risicoprofielen, te weten bedrijven met

- ☐ een hoog risicoprofiel;
- ☐ slecht naleefgedrag;
- ☐ veel klachten en/of bezwaren uit de buurt; of
- ☐ gevaar voor ondermijning/milieucriminaliteit.

Het aantal bedrijven dat hieronder valt wisselt. In 2025 waren er in de gemeente Aalten acht aandachtsbedrijven waarvan vier met een hoog risicoprofiel, drie vanwege slecht naleefgedrag en één vanwege klachten en/of bezwaren uit de buurt.

Naleving van de regels door bedrijven

Het percentage volledige naleving is 90% in 2025. Dit ligt 8% hoger dan in 2024 en het ligt significant hoger dan het in 2016 afgesproken percentage van 60%. Na het vaststellen van het nieuwe PVTH en de bijbehorende risicoanalyse wordt het in 2016 afgesproken percentage geëvalueerd.

Percentage klachten binnen termijn afgehandeld

De ODA heeft in 2025 78% van de klachten binnen de afgesproken termijn van twee weken afgerond. Dit betekent een oplossing, of een afgesproken opvolging van de klacht. Dit voldoet nagenoeg aan de afgesproken norm van 80%. Ingeval van termijnoverschrijding gaat het veelal om klachten en meldingen van lang(er) lopende handhavingszaken.

Benodigde kosten

De kosten voor toezicht en handhaving zijn boven de begroting voor 2025 uitgekomen.

5 Programmering van de uitvoering 2026

Algemene werkzaamheden

De algemene werkzaamheden bestaan uit:

- ☐ Overleg over initiatieven, aanvragen en zaken;
- ☐ Bijdrage aan uitvoeringsprogramma, jaarverslag en bedrijfsvoering;
- ☐ Bestuurlijke advisering;
- ☐ Coördinatie van uitvoeringsdiensten en partners (zoals ODA, VNOG); en
- ☐ Afhandelen van verzoeken Wet open overheid (Woo).

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 0,6 fte.

Algemene dienstverlening

De algemene dienstverlening bestaat uit:

- ☐ Informatieverstrekking via klantvragen aan KCC, website en publicaties;
- ☐ Afhandelen klantvragen en informatieverstrekking aan burgers en bedrijven; en
- ☐ Opstellen en wijzigen beleid en verordeningen.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 0,4 fte.

Omgevingsvergunningen en meldingen

De werkzaamheden bestaan uit het voeren van (voor)overleg met initiatiefnemers, het behandelen van vergunningaanvragen en meldingen en zienswijzen, bezwaren en beroep op besluiten. De werkzaamheden betreffen alle activiteiten gericht op bouwen, slopen en brandveilig gebruik. Het gaat onder meer om:

- ☐ Voeren van omgevingsoverleg, vooroverleg en benutten omgevingstafel voor initiatieven;
- ☐ Behandelen van vergunningaanvragen voor activiteiten bouwen, kappen, aanleg, veranderen monument; en
- ☐ Behandelen van meldingen voor slopen en brandveilig gebruik.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 5 fte.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Onder het nieuwe stelsel van de Wkb ontvangen we meldingen van de kwaliteitsborger op basis waarvan we een verklaring voor ingebruikname afgeven, en signalen van strijdigheid waar we een handhavende rol hebben. De werkzaamheden betreffen:

- ☐ Behandelen melding bouwen van de kwaliteitsborger;
- ☐ Behandelen gereedmelding bouwen van de kwaliteitsborger en afgeven verklaring ingebruikname; en
- ☐ Behandelen signalen strijdigheid tijdens de bouw van de kwaliteitsborger.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 0,5 fte.

Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen

Dit betreft het toezicht op afgegeven omgevingsvergunningen, meldingen en bestaande bouw. De werkzaamheden betreffen:

- ☐ Intrekken van een vergunning;

En het houden van toezicht op:

- ☐ Bouwen, vergunningsvrije bouwwerken, kappen, aanleg, inrit, monumenten, sloop, brandveilig gebruik;
- ☐ Omgevingsveiligheid en bouwveiligheid;
- ☐ Illegaal gebruik en illegale bewoning;
- ☐ Evenementen; en

- ☐ De markt, kermis, horeca en kansspelen.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 1 fte.

Handhaving

Dit betreft het afhandelen van handhavingsverzoeken en het opvolgen van geconstateerde overtredingen vanuit toezicht. De werkzaamheden betreffen:

- ☐ Behandelen handhavingsverzoek;
- ☐ Handhavings-, thema- en gebiedscontrole;
- ☐ Legalisatieonderzoek;
- ☐ Sluiten woningen of pand;
- ☐ Vooraanschrijving en bestuursrechtelijke sancties; en
- ☐ Gedoogbesluit.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 1,7 fte.

Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten

Dit betreft het afhandelen van vergunningen, meldingen en verzoeken tot ontheffing en het houden van toezicht. De werkzaamheden betreffen:

- ☐ Meldingen en vergunningen evenementen;
- ☐ Vergunningen APV (collecte, standplaats, stook, parkeren, kansspel, etc); en
- ☐ Vergunningen en toezicht Alcoholwet.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 1,2 fte.

Openbare ruimte

Dit betreft het afhandelen van meldingen ten aanzien van de openbare ruimte en het houden van gebiedstoezicht op diverse activiteiten door de boa's.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 4 fte.

Aanvullende aanpak vanuit beleidsplan

Dit betreft enkele aanvullende werkzaamheden op hiervoor beschreven inzet op de volgende onderwerpen:

- ☐ Onderzoek naar dumper van afval;
- ☐ Toezicht op gelegenheidspanden ondermijnende activiteiten;
- ☐ Toezicht op het afsteken van illegaal vuurwerk; en
- ☐ Analyse strijdige situaties.

De benodigde inzet voor de betrokken teams is 0,2 fte.

Vergunningverlening milieu

De werkzaamheden bestaan uit het meedenken met initiatiefnemers, belangen van aanvrager, omgeving en gemeente/provincie afwegen, het behandelen van vergunningaanvragen en meldingen en zienswijzen, bezwaren en beroep op besluiten. De werkzaamheden betreffen alle activiteiten gericht op vergunningen voor milieubelastende activiteiten en bestaan concreet uit:

- ☐ Vooroverleg;
- ☐ Intrekken omgevingsvergunning;
- ☐ Vergunning uitgebreid Omgevingswet;
- ☐ Maatwerkvoorschriften;
- ☐ Omgevingsvergunning beperkte milieutoets;
- ☐ Veranderingsvergunning;
- ☐ Vergunning regulier Omgevingswet;
- ☐ Actualiseren voorschriften omgevingsvergunning; en
- ☐ Beoordeling noodzaak milieueffectenrapportage.

Meldingen en informatieplichten milieu

De werkzaamheden bestaan uit (regulier):

- ☐ Informatieplicht milieubelastende activiteit;
- ☐ Meldingsplicht milieubelastende activiteit;

En specialistisch:

- ☐ Melding aanleg gesloten bodemenergiesysteem;
- ☐ Sloopmelding (asbest); en
- ☐ Melding bodem (mba).

Toezicht op milieuregelgeving

Dit betreft het toezicht op de naleving van milieuregelgeving. De werkzaamheden betreffen:

- ☐ Reguliere en opleveringscontrole;
- ☐ Energiecontrole (EML, energielabel, Werkgebonden mobiliteit);
- ☐ Bodemcontroles (sanering, grondstromen, bodemenergie);
- ☐ Asbest(sloop);
- ☐ E-PRTR;
- ☐ Vuurwerk;
- ☐ Ongewoon voorval/calamiteit.

De benodigde inzet is 1,9 fte.

Handhaving op milieuregelgeving

Indien toezicht niet tot het beoogde resultaat leidt wordt naleving van de regels afgedwongen door gebruik te maken van bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke handhavingsinstrumenten. De werkzaamheden zijn op te delen in:

- ☐ Milieutoezicht strafrechtelijke handhaving;
- ☐ Verzoek tot handhaving; en
- ☐ Handhaving overig.

De benodigde inzet is 0,58 fte.

6 Inzicht in inzet

Dit uitvoeringsprogramma geeft de inzet aan die benodigd is om alle taken uit te voeren op het niveau dat is vastgelegd in ons beleidsplan omgevingsrecht en andere relevante beleidsdocumenten. Indien we de benodigde capaciteit afzetten tegen de beschikbare capaciteit dan ontstaat het beeld in onderstaande tabel:

Team	Benodigde capaciteit	Beschikbare capaciteit	Verschil
Vergunningen en toezicht	6,7	5,0	- 1,7
Juridisch	2,2	2,3	+ 0,1
Vergunningen, melding en toezicht APV en bijzondere wetten	1,5	1,2	- 0,3
Boa inclusief boa-coördinator	4	4	
Bibob en ondermijning	0,6	0,5	- 0,1
Ruimtelijke ordening	1,5	1,5	
Totaal	16,5	15	- 2

Het overzicht laat zien dat meer capaciteit benodigd is dan dat er beschikbaar is voor vergunningen en toezicht. Bij de beschikbare capaciteit is de structurele inhuur (gedeeltelijk) meegenomen. Op dit moment huren we 1 fte in. Bij de raming van de capaciteit ligt nog steeds een bepaalde mate van onzekerheid als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb. De berekening gaat ervan uit dat onze dienstverlening geheel volgens onze ambities en werkprocessen onder de Omgevingswet verloopt. Ook gaat de berekening ervan uit dat de kwaliteitsborgers onder de Wkb de meldingen doen die we beoordelen en dat er signalen binnenkomen van door de kwaliteitsborgers geconstateerde afwijkingen tijdens de bouw. Er wordt onderkend dat er sprake is van een structurele onderbezetting. In 2026 kijken we of we het proces van vergunningverlening anders kunnen inrichten. Hiervoor zal naar verwachting administratieve ondersteuning worden ingezet, wat middels capaciteitsuitbreiding moet worden ingevuld.

Voor de boa's geldt dat er nominaal 4 fte beschikbaar is in 2026, maar daar staat een behoorlijk verloop in bezetting tegenover. Het blijkt een uitdaging om de capaciteit en de kwaliteit op orde te houden. Nieuwe medewerkers moeten immers eerst ingewerkt worden alvorens zij volledig meedraaien. Door de vele wisselingen verliezen we aan slagkracht. Daarnaast was er in 2025 4,3 fte geraamd (en beschikbaar) voor 'boa inclusief boa-coördinator'. De coördinerende taken zijn in 2026 overgegaan op de (nieuwe functie) senior boa, waardoor er 0,3 fte minder beschikbaar is en diens gevolg minder inzetbaar is 'op straat'.

Bij de benodigde capaciteit hebben we geen rekening gehouden met eventuele landelijke prioriteiten of projecten die capaciteitsinzet vragen. De ervaring is dat landelijke prioriteiten of projecten doorgaans in samenwerking met de regio worden opgepakt en dat ODA of VNOG waar mogelijk een actieve rol vervullen.

Bijlage 1: Detailberekening

NR	Activiteit	Urenraming 2024	Ureninzet 2024	Productaantal	Kental (uren per product)	Ureninzet 2025
A	Algemene werkzaamheden					
A1	Inhoudelijk overleg/werkoverleg over initiatieven, aanvragen en zaken	240	400		2	400
A2	Bedrijfsvoering/planning & control, uitvoeringsprogramma en jaarverslag	40	40			40
A3	Algemene bestuurlijke advisering (niet gerelateerd aan specifiek dossier)	100	100			100
A4	Coördinatie van uitvoeringsdiensten en samenwerkingspartners	60	60			60
A5	Functioneel beheer en procesinrichting applicaties		200			200
A6	Afhandeling Woo verzoeken	60	144	19	12	380
		500	944			1180
B	Algemene dienstverlening					
B1	Informatieverstrekking klantcontacten (via KCC), website en algemene gemeentepublicaties	100	100	200	0,5	100
B2	Afhandelen klantvragen (via KCC), informatieverstrekking (makelaars, etc) en besluiten (huisnummer)	500	500	2000	0,25	500
B3	Opstellen en wijzigen beleid en verordeningen fysieke leefomgeving	40	40	0	20	0
		640	640			600
C	Omgevingsvergunningen en meldingen					
C1	Omgevingsoverleg/vooroverleg/omgevingstafel	1104	1680	145	14	2030
C2	Omgevingsplanactiviteit bouwen eenvoudig	3210	5400	344	15	5160
C3	Omgevingsplanactiviteit bouwen complex	1050	200	5	50	250
C4	Omgevingsplanactiviteit kappen	200	588	57	4	228
C5	Omgevingsplanactiviteit uitvoeren van een werk	54	156	29	6	174
C6	Sloopmelding	556	195	142	1	142
C7	Omgevingsplanactiviteit monument/erfgoed	400	175	5	25	125
C8	Omgevingsplanactiviteit overig (reclame etc)	0	0		4	0
C9	Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (uitgebreid)		300	3	75	225
C10	Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (regulier)	258	200	86	2	172
C11	Aanvraag wijzigen omgevingsplan	0	0			0
C12	Aanvraag activiteit rijksmonument	60	270		30	0
C13	Aanvraag wijzigen vergunning	0	0			0
C14	Melding brandveilig gebruik	18	15	4	6	24
C15	Behandeling zienswijzen	50	0	3	10	30
C16	Behandeling bezwaar/beroep	216	150	8	30	240
		7176	9529			8800

NR	Activiteit	Urenraming 2024	Ureninzet 2024	Productaantal	Kental (uren per product)	Ureninzet 2025
D	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen					
D1	Bouwmelding Wkb	300	12	6	3	18
D2	Gereedmelding Wkb	500	0	4	5	20
D3	Melding strijdigheid Bbl (handhaving)	480	0	2	12	24
		1280	12			62
E	Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen					
E1	Toezicht omgevingsplanactiviteit bouwen eenvoudig	690	548	334	6	2004
E2	Toezicht omgevingsplanactiviteit bouwen complex	756	60	5	36	180
E3	Toezicht vergunningvrije bouwwerken	120	0	0	6	0
E4	Toezicht bouwveiligheidsplan	0	0	0	10	0
E5	Toezicht omgevingsplanactiviteit kappen van een boom	200	0	57	4	228
E6	Toezicht omgevingsplanactiviteit voor het aanleggen	36	10	29	4	116
E7	Toezicht omgevingsplanactiviteit maken uitweg/inrit	0	0	0	4	0
E8	Toezicht omgevingsplanactiviteit (rijks)monument/erfgoed	160	160	5	10	50
E9	Toezicht op illegaal gebruik, illegale bewoning, bouw, sloop, werken	200	0			0
E10	Intrekken van een vergunning	50	50		10	0
E11	Toezicht op (melding) brandveilig gebruik	0	0	6		
E12	Toezicht evenementen (bouw en constructie)	0	0	1	6	6
E13	Toezicht evenementen (openbare orde, milieu, etc)	144	168	37	8	296
E14	Toezicht op vergunningen en ontheffingen overig (markt, kermis, geluid, kansspel, speelautomaat etc)	20	12	5	2	10
		2376	1008			2890
F	Handhaving					
F1	Behandelen handhavingsverzoek	1680	264	8	24	192
F2	Handhavingscontrole	100	200	34	2	68
F3	Themacontrole of gebiedscontrole	100	140	7	20	140
F4	Legalisatieonderzoek	120	120	18	6	108
F5	ITAO-controle voorbereiden [maandelijks]	Nvt	Nvt	4	8	32
F6	ITAO-controle uitvoeren	Nvt	Nvt	16	8	128
F7	Vooraanschrijving	80	48	22	4	88
F8	Sluiting woning of pand	12	12	12	6	72
F9	Bestuursrechtelijke sanctie	336	864	20	48	960
F10	Gedoogbesluit	0	0	0	24	0
F11	Bezwaar / (hoger) beroep	-	-	9	24	216

NR	Activiteit	Urenraming 2024	Ureninzet 2024	Productaantal	Kental (uren per product)	Ureninzet 2025
		2428	1648			2004
G	APV en Bijzondere wetten					
G1	Melding evenement	861	210	204	1	204
G2	Vergunning evenement B	670	492	42	12	504
G3	Vergunning evenement C	0	0	0	40	0
G4	Vergunningen APV overig (collecte, standplaats, stook, inzameling)	543	400	223	2	446
G5	Parkeervergunning	3	3		0,5	
G6	Vergunning Alcoholwet horeca	50	60	10	10	100
G7	Vergunning Alcoholwet paracommercie	5	10	0	5	0
G8	Wijziging leidinggevende Alcoholwet	10	6	8	2	16
G9	Ontheffing Alcoholwet	100	82	33	2	66
G10	Vergunning kansspelautomaten, loterij, kansspel	12	4	1	2	2
G11	Weekmarkten en kermissen	4	4		2	
G12	Toezicht Alcoholwet (horeca, paracommercie, leeftijdsgrens)	10	0	6	2	12
		2268	1271			1350
H	Openbare Ruimte					
H1	Meldingen openbare ruimte	300	802	39	2	78
H2	Gebiedstoezicht (o.a. overlast, afval, stook, reclame, veilige omgeving)	5680	5176	530	8	4240
		5980	5978			4318
I	Prioriteiten beleidsplan					
I1	Onderzoek naar dumper van afval en verhalen opruimkomsten	40	46	21		21
I2	Toezicht op gelegenheidspanden voor ondermijnende activiteiten	60	68	65	4	260
I3	Toezicht op illegaal afsteken vuurwerk	40	3	7		4
I4	Inventarisatie strijdige situaties d.m.v. analyse luchtfoto's (o.a. bomenkap, gebruik gronden/percelen)	20	20	1		20
		160	137			305

Bijlage 2: Inzetverdeling over clusters

NR	Activiteit	Ureninzet 2025	Inzetverdeling over clusters						
			6,7 fte	2,2 fte	1,5 fte	3,4 fte	0,6 fte	1,5 fte	
			Vergunn. en toezicht	Juridisch	Vergunn., melding toezicht APV	BOA	Bibob en Ondernijning	RO	TOTAAL in uren
A	Algemene werkzaamheden								
A1	Inhoudelijk overleg/werkoverleg over initiatieven, aanvragen en zaken	400	285	115					400
A2	Bedrijfsvoering/planning & control, uitvoeringsprogramma en jaarverslag	40	29	11					40
A3	Algemene bestuurlijke advisering (niet gerelateerd aan specifiek dossier)	100	71	29					100
A4	Coördinatie van uitvoeringsdiensten en samenwerkingspartners	60	43	17					60
A5	Functioneel beheer en procesinrichting applicaties	200						200	200
A6	Afhandeling Woo verzoeken	380		380					380
		1180	428	552				200	1180
B	Algemene dienstverlening								
B1	Informatieverstrekking klantcontacten (via KCC), website en algemene gemeentepublicaties	100	100						100
B2	Afhandelen klantvragen (via KCC), informatieverstrekking (makelaars, etc) en besluiten (huisnummer)	500	500						500
B3	Opstellen en wijzigen beleid en verordeningen fysieke leefomgeving	0							
		600	600						600
C	Omgevingsvergunningen en meldingen								
C1	Omgevingsoverleg/vooroverleg/omgevingstafel	2030	1218	203				609	2030
C2	Omgevingsplanactiviteit bouwen eenvoudig	5160	3096	258			774	1032	5160
C3	Omgevingsplanactiviteit bouwen complex	250	125	25			50	50	250
C4	Omgevingsplanactiviteit kappen	228	228						228
C5	Omgevingsplanactiviteit uitvoeren van een werk	174	174						174
C6	Sloophmelding	142	142						142
C7	Omgevingsplanactiviteit monument/erfgoed	125	125						125
C8	Omgevingsplanactiviteit overig (reclame etc)	0							
C9	Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (uitgebreid)	225	45					180	225
C10	Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (regulier)	172	172						172
C11	Aanvraag wijzigen omgevingsplan	0							
C12	Aanvraag activiteit rijksmonument	0							
C13	Aanvraag wijzigen vergunning	0							

NR	Activiteit	Ureninzet 2025	Inzetverdeling over clusters						
			6,7 fte	2,2 fte	1,5 fte	3,4 fte	0,6 fte	1,5 fte	
			Vergunn. en toezicht	Juridisch	Vergunn., melding toezicht APV	BOA	Bibob en Ondermij ning	RO	TOTAAL in uren
C14	Melding brandveilig gebruik	24	24						24
C15	Behandeling zienswijzen	30	12	18					30
C16	Behandeling bezwaar/beroep	240	96	144					240
		8800	5457	648			824	1871	
D	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen								
D1	Bouwmelding Wkb	18	18						18
D2	Gereedmelding Wkb	20	20						20
D3	Melding strijdigheid Bbl (handhaving)	24	24						24
		62	62						
E	Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen								
E1	Toezicht omgevingsplanactiviteit bouwen eenvoudig	2004	2004						2004
E2	Toezicht omgevingsplanactiviteit bouwen complex	180	180						180
E3	Toezicht vergunningvrije bouwwerken	0							
E4	Toezicht bouwveiligheidsplan	0							
E5	Toezicht omgevingsplanactiviteit kappen van een boom	228			228				228
E6	Toezicht omgevingsplanactiviteit voor het aanleggen	116			116				116
E7	Toezicht omgevingsplanactiviteit maken uitweg/inrit	0							
E8	Toezicht omgevingsplanactiviteit (rijks)monument/erfgoed	50	50						50
E9	Toezicht op illegaal gebruik, illegale bewoning, bouw, sloop, werken	0							
E10	Intrekken van een vergunning	0							
E11	Toezicht op (melding) brandveilig gebruik								
E12	Toezicht evenementen (bouw en constructie)	6	6						6
E13	Toezicht evenementen (openbare orde, milieu, etc)	296			296				296
E14	Toezicht op vergunningen en ontheffingen overig (markt, kermis, geluid, kansspel, speelautomaat etc)	10				10			10
		2890	2240		640	10			
F	Handhaving								
F1	Behandelen handhavingsverzoek	192		173	19				192
F2	Handhavingscontrole	68	34	34					68
F3	Themacontrole of gebiedscontrole	140	70	70					140
F4	Legalisatieonderzoek	108		108					108
F5	ITAO-controle voorbereiden [maandelijks]	32				32			32

NR	Activiteit	Ureninzet 2025	Inzetverdeling over clusters						
			6,7 fte	2,2 fte	1,5 fte	3,4 fte	0,6 fte	1,5 fte	
			Vergunn. en toezicht	Juridisch	Vergunn., melding toezicht APV	BOA	Bibob en Ondermij ning	RO	TOTAAL in uren
F6	ITAO-controle uitvoeren	128				128			128
F7	Vooraanschrijving	88		88					88
F8	Sluiting woning of pand	72		72					72
F9	Bestuursrechtelijke sanctie	960		960					960
F10	Gedoogbesluit	0							
F11	Bezwaar / (hoger) beroep	216		216					216
		2004	104	1721	19	160			
G	APV en Bijzondere wetten								
G1	Melding evenement	204			204				204
G2	Vergunning evenement B	504			504				504
G3	Vergunning evenement C	0							
G4	Vergunningen APV overig (collecte, standplaats, stook, inzameling)	446			446				446
G5	Parkeervergunning								
G6	Vergunning Alcoholwet horeca	100			100				100
G7	Vergunning Alcoholwet paracommercie	0							
G8	Wijziging leidinggevende Alcoholwet	16			16				16
G9	Ontheffing Alcoholwet	66			66				66
G10	Vergunning kansspelautomaten, loterij, kansspel	2			2				2
G11	Weekmarkten en kermissen								
G12	Toezicht Alcoholwet (horeca, paracommercie, leeftijdsgrens)	12			12				12
		1350			1350				
H	Openbare Ruimte								
H1	Meldingen openbare ruimte	78				78			
H2	Gebiedstoezicht (o.a. overlast, afval, stook, reclame, veilige omgeving)	4240				4240			
		4318				4318			
I	Prioriteiten beleidsplan								
I1	Onderzoek naar dumper van afval en verhalen opruimkomsten	21				21			21
I2	Toezicht op gelegenheidspanden voor ondermijnende activiteiten	260	130			130			260
I3	Toezicht op illegaal afsteken vuurwerk	4				4			4
I4	Inventarisatie strijdige situaties d.m.v. analyse luchtfoto's (o.a. bomenkap, gebruik gronden/percelen)	20		20					20
		305	130	20		155			

NR	Activiteit	Ureninzet 2025	Inzetverdeling over clusters						
			6,7 fte	2,2 fte	1,5 fte	3,4 fte	0,6 fte	1,5 fte	
			Vergunn. en toezicht	Juridisch	Vergunn., melding toezicht APV	BOA	Bibob en Ondermij ning	RO	TOTAAL in uren
	Totaal								
	Totaal		9021	2941	2009	4643	824	2071	

Bijlage 3: producten VTH milieu / Omgevingsdienst Achterhoek

Product	Afgehandeld in 2025	Lopend op 31-12-25	Totaal
Vergunningen			
Vooroverleg	6	1	7
Intrekken omgevingsvergunning	2	2	4
Vergunning uitgebreid OW	0	1	1
Maatwerkvoorschriften	3	5	8
OBM	1	0	1
Veranderingsvergunning	0	1	1
Vergunning regulier OW	5	5	10
Actualiseren voorschriften omgevingsvergunning	0	0	0
Beoordeling noodzaak milieueffectenrapportage	3	2	5
Meldingen en informatieplichten			
Informatieplicht milieubelastende activiteit	23	9	32
Meldingsplicht milieubelastende activiteit	16	7	23
Specialistische meldingen			
Melding aanleg gesloten bodemenergiesysteem	12	2	14
Sloopmelding (asbest)	115	4	119
Melding bodem (mba)	125	12	137
Toezicht			
Reguliere en opleveringscontrole	68	36	104
Aspectcontrole	151	27	178
Energiecontrole (EML, energielabel, Werkgebonden mobiliteit)	31	20	51
Bodemcontroles (sanering, grondstromen, bodemenergie)	10	2	12
Asbest(sloop)	44	2	46
EPRTR	1	1	2
Vuurwerk	2	0	2
Ongewone voorval/calamiteit/incident	1	0	1
Klacht/melding	45	0	45
Handhaving			
Verzoek tot handhaving	0	2	2
Last onder dwangsom	6	13	19
Last onder bestuursdwang	1	3	4

Bijlage 4: opdrachtverstrekking milieuhandhaving

Opdrachtverstrekking milieuhandhaving				
t.b.v. HUP ODA 2026		status	Definitief	
Organisatie/opdrachtgever:		Aalten		
Contactpersoon		André Nijhuis, Annelinde Kruiniger		
Producten				
	totaal uren	totaal fte	kosten	toelichting
APV toezicht (milieugerelateerd)	0	0,00	€ -	o.a. meerdaagse evenementen overig (geluidsmetingen zijn ander product)
Beoordeling E-PRTR	266	0,20	€ 22.610,00	
Beoordeling en stimulering energiebesparingsmaatregelen	683	0,51	€ 58.055,00	EML, registratieplicht, onderzoeksplicht, energielabel C, mobiliteit en stimulering energiebesparing
Geluidmetingen bij 12 dagenregeling en evenementen	12	0,01	€ 1.020,00	incl. grote meerdaagse evenementen
Handhaving overig	527	0,39	€ 44.805,00	o.a. meerwerk/maatwerk, handhavings- en ondermijningsonderzoeken
Ketentoezicht	160	0,12	€ 13.600,00	conform DVO
Milieutoezicht bodem	372	0,28	€ 31.620,00	Ten aanzien van bodembescherming en bodemenergiesystemen
Milieutoezicht inrichtingen				Zowel aspect als reguliere controles bij bedrijven
Agrarisch	174	0,13	€ 14.795,80	
MKB en Industrie	426	0,32	€ 36.224,20	
Milieutoezicht klachten	120	0,09	€ 10.200,00	uren klachten 2026, ingeschat o.b.v. trend afgelopen jaren en ontstaan/verdwijnen knelpunten
Milieutoezicht slopen/asbestverwijdering	300	0,22	€ 25.500,00	per locatie en opsporen vrije veld delicten
Milieutoezicht strafrechtelijke handhaving	250	0,19	€ 21.250,00	BOA taken
Milieutoezicht vuurwerkopslag- en verkooppunt	0	0,00	€ -	Vuurwerkverbod 2026: laatste controle, dus 1 x kengetal
Vertegenwoordiging lokale overleggen	52	0,04	€ 4.420,00	Aantal malen p/j
Overig	0	0,00	€ -	projecten, etc.
Totaal in te brengen in ODA	totaal uren	totaal fte		
Totaal (concept)opdracht toezicht/handhaving 2026	3324	2,48	€ 248.100,-	A
Begroting 2026			€ 248.100,-	B
Controle begroting/opdracht (B-A)			€ -	
Berekening fte op basis van 1350 uur effectief/jaar				
Status	rol		Definitief op: Door: M. Tanke, adviseur planning en kwaliteit Paraaf of handtekening	Opdracht akkoord op: Door: Paraaf of handtekening
1ste concept versie verzonden	opsteller	9-12-2025		
met 1ste concept versie verzonden	opdrachtgever			
concept retour met opmerkingen (fout hersteld, uren overleg t.b.v. beoordeling en stimulering energieb.maatr.)	opsteller	19-12-2025		
met 2 ^{de} concept akkoord	opdrachtgever			
definitieve versie verzonden	opsteller			
definitieve versie voor akkoord en ondertekend en retour	opdrachtgever			

PVTH uitvoerings- en handhavingsstrategie

Een risicogerichte strategie voor milieutaken binnen de Omgevingsdienst Achterhoek

Inhoud

1	Inleiding.....	3	4	Instrumentarium	14
1.1	Aanleiding	3	4.1	Preventie	14
1.2	Doel	3	4.2	Vergunningverlening	15
1.3	Grondslag	3	4.3	Toezicht	15
2	Omgevingsscan	5	4.4	Handhaving.....	16
2.1	Algemeen	5	5	Strategieën	18
2.2	Bodem.....	5	5.1	Preventiestrategie	18
2.3	Geluid	6	5.2	Vergunningsstrategie	19
2.4	Lucht.....	6	5.3	Toezichtstrategie	19
2.5	Water	7	5.4	Handhavingsstrategie.....	20
2.6	Geur	7	5.5	Gedooagstrategie	21
2.7	Energie en grondstoffen	8	6	Kwaliteitsborging.....	22
2.8	Afval(stoffen)	8	7	Monitoring.....	23
2.9	Zeer Zorgwekkende Stoffen	9	7.1	Monitoring.....	23
2.10	Veiligheid.....	9	7.2	Verantwoording.....	26
2.11	Verkeer en Mobiliteit.....	9	7.3	Evaluatie	27
2.12	Natuur, Biodiversiteit.....	10		Bijlage 1: koppeling mba's aan klassen KC 3.0 (Bal en omgevingsplan).....	28
3	Kaders risicoanalyse	11			
3.1	Milieubelastende activiteiten en het bruto-effect	11			
3.2	Reducerende maatregelen en Netto-effect.....	11			
3.3	Naleefgedrag.....	12			
3.4	Personeel	12			

1 Inleiding

De Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) richt zich onder andere op de realisatie van de doelen binnen de fysieke leefomgeving zoals deze door onze partnergemeenten gezamenlijk zijn geformuleerd. Zorgen voor een goede naleving van wet- en regelgeving gerelateerd aan de fysieke leefomgeving hoort daar onlosmakelijk bij. De ODA doet dit door zorgvuldige, duidelijke, betrouwbare en transparante inzet van haar instrumenten: preventie, vergunningverlening, toezicht en handhaving (PVTH).

1.1 Aanleiding

In 2017 is de ODA gestart met een risicogerichte aanpak van milieutaken. Hierbij is gezamenlijk met de partnergemeenten een risicoanalyse opgesteld. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft de ODA besloten om een nieuw PVTH uitvoerings- en handavingsstrategie te maken en om de huidige risicoanalyse door te ontwikkelen en in overeenstemming te brengen met de uitgangspunten van de Omgevingswet. Echter door de komst van de landelijke robuustheidscriteria en als gevolg daarvan de intentieverklaring voor een toekomstige fusie door de Algemene Besturen van de ODA en de Omgevingsdienst Veluwe op 17 december 2025 is besloten om de PVTH uitvoerings- en handavingsstrategie eerst vast te stellen en daarna de risicoanalyse samen met de Omgevingsdienst Veluwe te actualiseren. Dit zal op een zo kort mogelijke termijn opgepakt moeten worden en dient in ieder geval nog voor de fusie vastgesteld te zijn. Wel staan in dit uitvoeringsstrategie kaders voor de toekomstige risicoanalyse.

De ODA wil haar instrumenten daar inzetten waar de bijdrage die geleverd wordt aan de doelen die zijn gesteld, het effectiefst is. Om dit te bewerkstelligen is inzicht nodig in de problemen en de opgaven die er liggen en de ambitie en doelen die daarbij horen.

Om te bepalen welke problemen er spelen en aan welke doelen een bijdrage moet worden geleverd, dient een omgevingsscan (zie hoofdstuk 2) te worden uitgevoerd. Om te beoordelen welke activiteiten daar het meeste effect op hebben wordt de toekomstige risicoanalyse gebruikt.

1.2 Doel

Het doel van dit document is tweeledig. Ten eerste een kader bieden waarin is uitgewerkt welke PVTH-instrumenten de ODA kan inzetten om de effecten van activiteiten in de fysieke leefomgeving te reduceren en daarmee een bijdrage te leveren aan de verschillende doelen zoals deze door de partners van de ODA zijn vastgesteld.

Ten tweede is uitgewerkt hoe de bijdrage aan het bereiken van de verschillende doelen gemonitord wordt en dit vervolgens periodiek te rapporteren aan de partners. Dit gebeurt aan de hand van de ambities en doelen. De sturing en verantwoording was gericht op output (aantallen en financiën). De in dit document beschreven methodiek maakt het mogelijk om daarop aanvullend outcome (resultaat) gericht te (gaan) werken.

1.3 Grondslag

Deze strategie is een kapstok voor de komende jaren. Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet is de wettelijke grondslag gewijzigd. Hieronder is weergegeven welke grondslagen zijn opgenomen in de Omgevingswet en welke in het Omgevingsbesluit.

Omgevingswet

In hoofdstuk 18 van de Omgevingswet staan de criteria voor afstemming en coördinatie voor een doelmatige handhaving. De gemeentes zijn verplicht zorg te dragen voor de kwaliteit van uitvoering van de VTH-taken. Daarnaast worden de gemeentes verplicht periodiek hun VTH-strategie te evalueren. Ten slotte zijn er criteria opgenomen voor het basistakenpakket van Omgevingsdiensten.

Omgevingsbesluit

De procescriteria voor de VTH-taken zijn uitgewerkt in hoofdstuk 13 van het Omgevingsbesluit. Ten opzichte van de oude criteria is de meest opvallende wijziging dat de criteria voor monitoring zijn komen te vervallen. Volgens art. 13.5 van het Omgevingsbesluit moeten de bestuursorganen van een Omgevingsdienst gezamenlijk komen tot een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie.

2 Omgevingsscan

In de Omgevingsscan is per milieuthema geïnventariseerd welke ontwikkelingen er spelen, welke problemen en aandachtsgebieden er zijn en welke activiteiten hieraan ten grondslag liggen.

Vervolgens zijn ambities geformuleerd op basis van de resultaten uit de omgevingsscan én interactieve sessies met afgevaardigden van de partnergemeenten. Deze ambities zijn geadopteerd door de ODA en vervolgens vertaald naar doelen.

De doelen die van toepassing zijn op de PVTH-taken die door de ODA worden uitgevoerd zijn hieronder opgenomen, waarbij de constatering, ambities en doelen per thema zijn weergegeven. Het is met nadruk geen toetsingskader voor vergunningverlening of toezicht/handhaving. Het wordt gebruikt om de effectiviteit te bepalen en daarop te (kunnen) verantwoorden en sturen (zie Hoofdstuk 7 [Monitoring](#)).

2.1 Algemeen

Met de komst van de Omgevingswet komen alle onderwerpen uit de fysieke leefomgeving samen. Thema's als bodem, veiligheid, geluid, natuur, en water maken integraal deel uit van visies en strategie.

Ambitie

Met de komst van de Omgevingswet wordt een balans tussen een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit nagestreefd. Met de ambitie om dit vervolgens in stand te houden. Daarnaast is het streven om de fysieke leefomgeving doelmatig te beheren, te gebruiken en te ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen. Voor het bereiken van die balans op lokale

schaal, krijgen de verschillende overheden meer afwegingsruimte. Er zijn minder regels en er is meer ruimte voor initiatieven.

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen¹:

- (1) Het beschermen van de veiligheid en de gezondheid van de mens en zijn omgevingskwaliteit.
- (2) Het streven om de fysieke leefomgeving doelmatig te beheren, te gebruiken en te ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.

2.2 Bodem

Artikel 1.2 van de Omgevingswet benoemt de bodem als onderdeel van de fysieke leefomgeving. Deze paragraaf richt zich op de eisen aan de bodemkwaliteit die onder de Omgevingswet gesteld worden. Daarbij wordt opgemerkt dat de Omgevingswet voor het thema bodem uitgaat van regels voor activiteiten. Als gevolg van de komst van de Omgevingswet vervallen de begrippen inrichting en de gevalsdefinitie. Zij worden onder andere vervangen door informatie- en meldingsplichten als waarden voor bepaalde stoffen in de bodem een interventiewaarde overschrijden.

In de huidige maatschappij heeft de bodem en ondergrond een veranderende functie. Door de jaren heen zijn woongebieden, bedrijventerreinen en buitengebieden ontstaan.

Afgelopen jaren vormen de bodem en het grondwater steeds meer de basis voor duurzame bodemenergie en oprukkende bebouwing. Stedelijke

¹ Ministerie van Infrastructuur en Milieu, *Omgevingswet in het kort, doelen van de omgevingswet*, p. 2.

gebieden zijn al rijkelijk gevuld, bij elk bouwplan worden er weer nieuwe kabels en leidingen aangelegd.

Kijkend naar de toekomst zijn er enkele belangrijkere pijlers die ook als bodembeheer in de nieuwe Omgevingswet zijn verankerd.

- ☑ Zorgplicht: het voorkomen van nieuwe bodemverontreinigingen;
- ☑ Het beheren van oude bodemverontreinigingen
- ☑ Kaderstelling: Het functiegericht toekennen van deelgebieden of zones

Ambitie

Het bodemstrategie is van oudsher gericht op het beschermen enerzijds en het benutten anderzijds van de kwaliteiten van de bodem. Dit blijft ook zo onder de Omgevingswet. Het nieuwe bodemstrategie rust op drie pijlers:

- ☑ Preventie: het voorkomen van nieuwe verontreiniging of aantasting van de bodem.
- ☑ Toedeling van functies: de bodemkwaliteit als onderdeel van de afweging van alle aspecten van de fysieke leefomgeving.
- ☑ Beheer historische verontreinigingen: het duurzaam en doelmatig omgaan met historische verontreinigingen.

Doelen

Bovenstaand in acht genomen wordt vanuit de ODA invulling gegeven aan deze pijlers door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Verminderen en voorkomen bodemverontreiniging
- (2) Streven naar een milieuhygiënische bodemkwaliteit overeenkomstig de gebruiksfunctie.
- (3) De bodem is gezond en wordt duurzaam beheerd²

² Richter and Markewitz (2001), Een gezonde bodem onder een duurzame samenleving, in opdracht van RIVM.

2.3 Geluid

Geluidsoverlast kan nadelige effecten hebben voor de gezondheid. Omdat het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving een belangrijk doel van de Omgevingswet is, kan het noodzakelijk zijn om in een omgevingsplan regels aan de maximale geluidbelasting te stellen. Deze regels zijn gericht op de bescherming van geluidgevoelige objecten tegen een teveel aan geluidbelasting als gevolg van bedrijfsactiviteiten en het weg-, trein- en vliegverkeer. Geluid is een onderdeel van de omgevingskwaliteit en het te voeren integrale strategie voor de fysieke leefomgeving. Informatie uit o.a. geluidbelastingkaarten is daarbij bruikbaar.

Ambitie

De doelen van de regels over het beheersen van geluid zijn: het voorkomen van onbeheerste groei van geluidbelasting op geluidgevoelige objecten, het verlagen van bestaande hoge geluidbelastingen op geluidgevoelige objecten en het bevorderen van aanpak aan de bron (bronstrategie).

Doelen

Bovenstaand in acht genomen wordt vanuit de ODA invulling gegeven door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Voorkomen van geluidsoverlast door activiteiten.
- (2) Saneren van hoge geluidbelastingen op geluidgevoelige objecten.
- (3) Bevorderen van bronstrategie.

2.4 Lucht

De luchtkwaliteit is belangrijk voor de menselijke gezondheid en de kwaliteit van het milieu als geheel. Stoffen die een negatief effect op de

luchtkwaliteit kunnen hebben zijn afkomstig van tal van milieubelastende activiteiten die in hoofdzaak onder te verdelen zijn in productieactiviteiten en verkeersbewegingen. Een slechte luchtkwaliteit heeft voor iedereen gevolgen, maar kan, in het bijzonder bij gevoelige groepen (ouderen, kinderen en personen met een zwakke gezondheid) direct negatieve gezondheidseffecten hebben.

Ambities

De ambitie is gericht op het verbeteren van de luchtkwaliteit en waar mogelijk uitvoering te geven aan programma's zoals het Schone lucht akkoord en het Klimaatplan 2020 voor de gemeenten die zich hieraan geconformeerd hebben.

Doelen

Bovenstaand in acht genomen wordt vanuit de ODA invulling gegeven aan aanpak van de problemen door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Permanent verbeteren van de luchtkwaliteit door het streven naar de WHO-norm met als uitgangspunt een verwaarloosbaar risico.³
- (2) Realiseren CO₂-reductie in de industrie van 59% t.o.v. 1990.

2.5 Water

In het kader van klimaatverandering wordt het een uitdaging om water vast te houden, slim te gebruiken en daarmee landschappelijke en ecologische kwaliteiten te versterken. Hiervoor zijn waterbergingsgebieden van belang.

³ Onderdeel van het "Schone lucht akkoord", dus geldt alleen voor de gemeenten die zich hieraan geconformeerd hebben (zie: <https://www.schoneluchtakkoord.nl/>) Deelnemers in de regio Achterhoek zijn de provincie, gemeente Aalten en Zutphen.

Ook in de gebouwde omgeving krijgt men te maken met de impact van klimaatverandering. Doordat buien heviger worden en langer duren, wordt het bestaande rioolstelsel steeds zwaarder op de proef gesteld. Hierdoor neemt de kans op wateroverlast toe.

Ambities

Water is een essentieel onderdeel van onze leefomgeving. Belangrijke opgaven zijn het voorkomen en beperken van wateroverlast, waterschaarste en het beschermen en verbeteren van de waterkwaliteit.

Doelen

Bovenstaand in acht genomen wordt vanuit de ODA invulling gegeven aan de aanpak van de problemen door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Verbeteren waterkwaliteit door het reguleren van indirecte lozingen.
- (2) Voorkomen dan wel verminderen van het lozen van water met daarin ongewenste stoffen, zoals zeer zorgwekkende stoffen.
- (3) Het voorkomen van de lozing van schoon hemelwater op de vuilwaterriolering.
- (4) Water hergebruiken en terugwinnen van grondstoffen uit water.

2.6 Geur

Geur kan hinder veroorzaken en de gezondheid schaden. Maar ook geur veroorzakende bedrijfs- of hobbyactiviteiten hebben een plek in de leefomgeving nodig. Een van de belangrijkste uitgangspunten van de Omgevingswet is een goede balans tussen het beschermen en het benutten van de fysieke leefomgeving.

Ambities

De ambitie is om hinder door geur zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te beperken. Tegelijk kan door cumulatie van verschillende geur veroorzakende activiteiten ontwikkeling dan wel de fysieke leefomgeving zelf onder druk staan. Om ontwikkelingen mogelijk te houden en hinder te voorkomen wordt niet alleen gekeken naar emissiewaarden maar ook naar cumulatie.

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Zorgdragen dat de cumulatieve geureffecten geen significant effect hebben.
- (2) Geurhinder is aanvaardbaar binnen de functies zoals opgenomen in het omgevingsplan

2.7 Energie en grondstoffen

Energietransitie betekent dat we onze energie steeds meer halen uit hernieuwbare bronnen, zoals zonne- en windenergie. En dat we het gebruik van fossiele brandstoffen verminderen om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan.

Zonder grondstoffentransitie komen de klimaatdoelen in de knel. We zullen radicaal efficiënter moeten omgaan met grondstoffen, materialen en producten. Hergebruik, reparatie en recycling van producten en materialen worden deel van het dagelijks leven.

⁴ O.a. warmte- koude-opslag

Ambities

De ambitie van de energietransitie is minder opwarming van de aarde. De grondstoffentransitie richt zich op een 100% circulaire economie in 2050, ten gunste van klimaat, biodiversiteit en de leefomgeving.

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Het vermogen uit andere hernieuwbare energiebronnen dan wind en zon⁴, bedraagt tenminste 100 MW
- (2) Een doelmatig gebruik van energie en grondstoffen;
- (3) Zorgdragen dat het netto energieverbruik van activiteiten verminderd.

2.8 Afval(stoffen)

Afvalstrategie begint met preventie: voorkomen dat afval ontstaat. En de hoeveelheid afval zoveel mogelijk beperken. Een doelmatige organisatie van het beheer van afvalstoffen is nodig voor de bescherming van de leefomgeving tegen verontreinigingen door afvalstoffen.

Ambities

De overheid geeft aan dat de Nederlandse economie in 2050 volledig circulair moet zijn. Dat betekent dat producten en grondstoffen opnieuw gebruikt worden en er bijna geen afval meer is. De rijksoverheid maakt hiervoor afspraken met bedrijven en andere organisaties om circulair te gaan werken. Zo is op 30 december 2025 het Circulair Materialenplan (CMP) als vervanger van het Landelijk afvalbeheerplan 2017–2029 (LAP 3) inwerking getreden. Dit plan ondersteunt de transitie naar een circulaire economie en fungeert als de schakel tussen strategie en uitvoeringspraktijk. door praktische kennis en handvatten aan overheden

en bedrijven te bieden. Het helpt bedrijven bij het maken van meer circulaire keuzes en bevoegde gezagen moeten rekening houden met het CMP bij het nemen van besluiten.

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Beperken van het ontstaan van afval en van het gebruik van primaire grondstoffen.
- (2) Het deugdelijk scheiden van gevaarlijk en overig afval in de voorgeschreven fracties.
- (3) Zorgdragen dat de voorkeursvolgorde wordt aangehouden voor het omgaan met afvalstoffen.

2.9 Zeer Zorgwekkende Stoffen

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn de gevaarlijkste stoffen voor mens en milieu. Het streven is om ZZS uit de leefomgeving te weren. De Omgevingswet en onderliggende besluiten stellen daarom regels aan ZZS die kunnen vrijkomen bij bedrijfsmatige activiteiten.

Ambities

De ambitie is gericht op continue vermindering van de emissie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Bij de aanpak van ZZS wordt ingezet op aanpak aan de bron.
- (2) Minimaal iedere 5 jaar worden (vergunningplichtige) bedrijven met een ZZS-emissie beoordeeld op continu verbeteren.

2.10 Veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals hogedruk aardgasleidingen, ammoniakkoelinstallaties of LPG. Het gaat om de relatie tussen de risicovolle activiteit en haar omgeving. De doelen van de Omgevingswet zijn het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.

Ambities

De ambitie is gericht op het voorkomen van een brand, ramp of crisis en de gevolgen ervan beperken.

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

- (1) Het vinden van een balans tussen economische activiteiten met gevaarlijke stoffen en de inrichting van de omgeving.
- (2) Bevorderen van een veilige bedrijfsvoering en daarmee het voorkomen en/of beperken van ongevallen en de mogelijke gevolgen daarvan binnen en buiten de begrenzing van de activiteit.

2.11 Verkeer en Mobiliteit

Bij mobiliteit en ruimtelijke planvorming hebben we het over vervoer met de auto, het openbaar vervoer, de fiets et cetera. Mobiliteit levert steeds meer problemen door het effect op de omgeving.

De ODA richt zich op bedrijfsmatige activiteiten en de transportbewegingen hieraan gerelateerd.

Ambities

We willen bevorderen dat mensen zich zoveel mogelijk fysiek actief verplaatsen, zowel recreatief als naar en van school en werk. We sturen op schoon vervoer.

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan het volgende doel:

- (1) Bedrijven hebben een veilig, robuust, en duurzaam mobiliteitssysteem

2.12 Natuur, Biodiversiteit

Er zijn gebieden in Nederland die voor flora en fauna van groot belang zijn. Dit zijn de Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland-gebieden en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen.

Door een groot aantal activiteiten en invloeden staat het voortbestaan van veel soorten(biodiversiteit) binnen maar ook buiten deze gebieden onder druk.

Ambities

Vanuit het belang van natuur als onderdeel van de fysieke leefomgeving wordt het welzijn van de mens geborgd, de natuurkwaliteiten beschermt en waar nodig uitgebreid.

Doelen

Vanuit de ODA wordt invulling gegeven aan deze ambities door een bijdrage te leveren aan de volgende doelen:

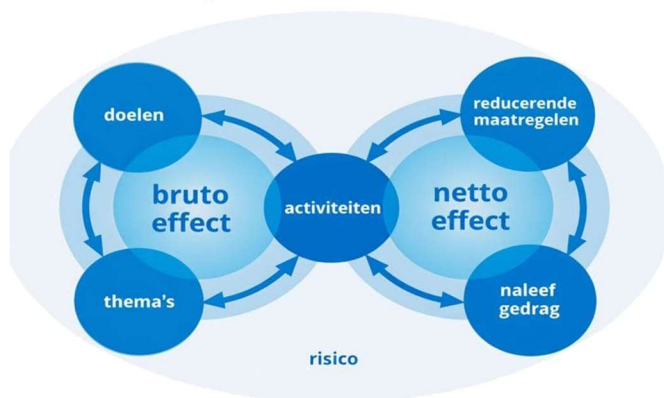
- (1) Het waarborgen van biodiversiteit bij depositie op natuurlandschappelijke gebieden.
- (2) Het beschermen van plant- en diersoorten en gebieden.

3 Kaders risicoanalyse

Om een gezond (leef)klimaat te bieden heeft de ODA en haar partnergemeenten op basis van een omgevingsscan ambities en doelen geformuleerd (zie hoofdstuk 2). De geformuleerde doelen zijn onderverdeeld naar thema's waaruit de fysieke leefomgeving is opgebouwd (zie bijlage 2). Hierbij is aangesloten op de Omgevingswet. Milieubelastende activiteiten⁵ (mba) die worden uitgevoerd hebben een (bruto) effect op de fysieke leefomgeving. Dit effect is per thema ingeschat.

De ODA heeft als taak en verantwoordelijkheid om het (bruto)effect van milieubelastende activiteiten op de fysieke leefomgeving te beperken. Dit bruto-effect wordt gereduceerd door middel van inzet van reducerende maatregelen (voorschriften). Wanneer deze voorschriften worden nageleefd treedt een netto-effect op. De mate waarin het netto-effect optreedt wordt bepaald door de mate waarin deze voorschriften worden nageleefd.

Figuur 1: schematische weergave risicomodel

⁵ Een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekingsactiviteit.

Omdat de ODA niet voldoende middelen en capaciteit heeft om overal op toe te zien moeten keuzes worden gemaakt. Ons uitgangspunt is om de capaciteit en middelen in te zetten waar de effecten het grootst zijn en/of de naleving het slechtst en de bijdrage aan de doelen het grootst. In figuur 1 is bovengenoemd model schematisch weergegeven. Onderstaand zijn de verschillende onderdelen van deze risicomodule toegelicht.

3.1 Milieubelastende activiteiten en het bruto-effect

Een mba vindt plaats vanuit een locatie en heeft een invloed op de fysieke leefomgeving. De wetgever heeft deze mba vastgelegd in de Omgevingswet en met daarbij behorende besluiten en verordeningen. Een groot deel van deze activiteiten zijn benoemd in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Mba

De taken die de gemeenten hebben binnen de fysieke leefomgeving kunnen worden onderverdeeld naar thuishaken (taken die de gemeenten zelf uitvoeren) en basistaken plus. Dit model heeft alleen betrekking op de basistaken plus. Het model kan ook worden gebruikt voor de thuishaken.

Het uitvoeren van een mba heeft een effect op de fysieke leefomgeving, en draagt daarmee in enige mate (positief of negatief) bij aan een probleem of ambitie/doel. Om te bepalen waar middelen moeten worden ingezet, dient inzichtelijk te worden gemaakt wat het bruto-effect is van een activiteit.

3.2 Reducerende maatregelen en Netto-effect

Om het effect van een activiteit te reduceren heeft de wetgever voorschriften opgesteld. Deze voorschriften kunnen algemeen zijn, activiteit specifiek en zelfs gebonden aan een initiatiefnemer of locatie.

Algemene en activiteit specifieke voorschriften zijn onder andere opgenomen in verschillende besluiten waaronder het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Locatie-gebonden voorschriften zijn onder andere opgenomen in de verschillende plannen (omgeving/bestemming) en in vergunningen die zijn verleend. Het reducerend netto-effect is dan het effect van een maatregel op het bruto-effect van een activiteit.

3.3 Naleefgedrag

Bij iedere controle wordt geregistreerd wat het naleefgedrag is van de initiatiefnemer (diegene die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de activiteit). Voor de inschatting van de naleving geldt de interventiematrix van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Hierin wordt onderscheid gemaakt in 4 niveaus van naleefgedrag.

Goedwillend: de overtreder is proactief, geneigd om regels te volgen en/of de overtreding en het gevolg is van onbedoeld handelen;

Moet kunnen: de overtreder is passief of reactief, heeft een houding van 'moet kunnen' en/of de bevinding en de gevolgen van zijn handelen laten hem koud;

Calculerend: de overtreder wist of moest weten wat de gevolgen van de bevinding zouden zijn en neemt die op de koop toe, gaat alleen tot normconform gedrag over als hem/ haar daar uitdrukkelijk op gewezen wordt (of daarvoor een sanctie volgt) en neemt bewust risico('s) op overtreding;

Crimineel: de overtreder overtreedt bewust en structureel de regels, belemmert bewust de controle, ontplooit/ maakt deel uit van criminele activiteiten of van een criminele organisatie, waarbij sprake is van fraude, oplichting of witwassen. Hierbij wordt niet alleen de constatering meegenomen, maar ook het gedrag en toezicht- en handhavingshistorie.

3.4 Personeel

In de kwaliteitscriteria 3.0 (KC 3.0) is opgenomen dat het bevoegd gezag bepaalt welke situaties vallen onder klasse I, klasse II eenvoudig, klasse II complex en klasse III. In deze criteria is opgenomen aan welke eisen de medewerkers die deze taken uitvoeren moeten voldoen.

De ODA maakt onderscheid tussen mba's die vergunning-, melding- of informatieplichtig zijn én de afdelingen zoals deze zijn opgenomen in het Bal. Ook voor de Bruidsschat wordt onderscheid gemaakt in vergunning-, of informatieplichtige mba's.

Vergunningverlening

De ODA kent een indeling van behandelaars naar functiezwaarte. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in drie niveaus: A, B en C. Deze niveaus zijn in tabel 1 gekoppeld aan de klassen zoals opgenomen in de KC 3.0.

Tabel 1: koppeling klasse KC 3.0 aan functie

Klasse KC 3.0	Functie
I, II (eenvoudig, gewoon en complex) en III (	A
I en II (eenvoudig, gewoon en complex)	B
I en II eenvoudig	C

Er gelden een aantal algemene spelregels:

- Een hoger niveau kan altijd taken uitvoeren van een lagere klasse.
- Medewerkers met een lager niveau kunnen taken uitvoeren van een hogere klasse onder verantwoordelijkheid van een medewerker met een hoger niveau.
- Bij het in behandeling nemen van een dossier wordt bekeken wie de zaak gaat behandelen. Er wordt in eerste instantie gekeken naar de tabel. Als een dossier politiek/ maatschappelijk gevoelig is of later (b.v. door media of raadsvragen) wordt opgeschaald.

Voor toewijzing van functies aan mba's gebruiken wij de tabel in bijlage 1.

Toezicht

De ODA kent een indeling van toezichthouders naar functiezwaarte. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in drie niveaus: A, B en C. Hierbij kan een hoger niveau altijd de taken uitvoeren van een lager niveau. Deze niveaus zijn in tabel 2 gekoppeld aan de klassen zoals opgenomen in de KC 3.0.

Tabel 2: koppeling klasse KC 3.0 aan functie toezichthouder

Klasse KC 3.0	Functie
I, II, III (algemeen, proces, afval en complex)	A
I, II, III (algemeen en agrarisch)	B
I en II eenvoudig	C

Voor toewijzing van functies aan mba's worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een toezichthouder A voert toezicht uit op die activiteiten die als vergunningplichtig zijn aangewezen.
- Een toezichthouder B voert toezicht uit op die activiteiten die als meldingsplichtig zijn aangewezen.
- Een toezichthouder C voert toezicht uit op die activiteiten die als informatieplichtig zijn aangewezen.

Hierop gelden de volgende uitzonderingen:

- Op meldingsplichtige activiteiten kan door een toezichthouder C worden toegezien, mits er supervisie door een toezichthouder A of B plaatsvindt (functie: C_s).
- Op agrarische vergunningplichtige activiteiten kan door een toezichthouder B worden toegezien, mits deze aan de eisen voor agrarisch toezicht voldoet zoals opgenomen in de KC 3.0.
- Op vergunningplichtige bedrijfstak overstijgende activiteiten (3.2 Bal) kan door een toezichthouder B worden toegezien.
- Op vergunningplichtige activiteiten zoals opgenomen in het omgevingsplan kan door een toezichthouder B worden toegezien.

- Op de overige vergunningplichtige activiteiten kan door een toezichthouder B worden toegezien, mits er supervisie door een toezichthouder A plaatsvindt.
- Op meldingsplichtige activiteiten zoals opgenomen in de Bruidsschat of een Omgevingsplan kan door een toezichthouder c worden toegezien, mits er supervisie door een toezichthouder A of B plaatsvindt (functie: C_s).

In tabel 3 zijn de functies gekoppeld aan de afdelingen uit het Bal en Bruidsschat.

Tabel 3: koppeling functies aan afdelingen Bal en Bruidsschat

Afdeling Bal en Bruidsschat		vergunning	melding	informatie
3.2	Bedrijfstak overstijgende activiteiten	B	B / C _s	C
3.3	Complexe bedrijven	A	--	--
3.4	Nutssector en industrie	A	B / C _s	C
3.5	Afvalbeheer	A	B / C _s	C
3.6	Agrarische sector	A / B	B / C _s	C
3.7	Dienstverlening, onderwijs en zorg	A	B / C _s	C
3.8	Transport, logistiek en ondersteuning daarvan	A	B / C _s	C
3.9	Sport en recreatie	A	B / C _s	C
3.10	Mijnbouw	A	A	--
3.11	Defensie	A	A	--
	Bruidsschat	B	n.v.t.	C

4 Instrumentarium

De bescherming van de fysieke leefomgeving voor de huidige en de toekomstige generatie(s) is de kerntaak van de ODA. Uitvoering van deze kerntaak geschiedt door gebruik te maken van de volgende beschikbare instrumenten: preventie, vergunningverlening, toezicht en handhaving. De keten die vergunningverlening vormt samen met preventie, toezicht en handhaving zorgt ervoor dat het gedrag van de initiatiefnemers wordt gemonitord en waar mogelijk positief wordt beïnvloed om het effect op de fysieke leefomgeving te minimaliseren. Dit gebeurt in samenspel met de overige kerntaken⁶ waar de ODA uitvoering aan geeft. Hieronder zijn de instrumenten kort beschreven. Hoe een instrument moet worden ingezet is verder uitgewerkt in de verschillende werkprocessen.

4.1 Preventie

Met dit strategiesplan gaan we preventie toevoegen aan ons instrumentarium, naast toezicht en handhaving. Door preventie heeft de ODA contact met burgers en initiatiefnemers voordat er een overtreding plaatsgevonden heeft. Graag zien we dat burgers en initiatiefnemers betrokken zijn bij de door de maatschappij geformuleerde doelen en zorgtaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. Op deze wijze kan de ODA voorafgaand aan initiatieven vanuit onze deskundigheid informatie delen of advies geven.

Voorlichting

Met voorlichting wordt voorzien in de overdracht van kennis over de regelgeving, maar ook over motivaties om regels na te leven en gevolgen van het overtreden van de regels. Hierdoor ervaart de burger daadkracht

⁶ Overige kerntaken betreffen o.a.; sociale veiligheid, economische stabiliteit, etc.

van de ODA, wat het begaan van overtredingen ontmoedigt en het draagvlak voor handhaving vergroot.

Publiciteit

Publiciteit is zowel een sanctie-instrument als een preventie-instrument. Er is voor gekozen publiciteit bij het instrument Preventie op te nemen omdat we publiciteit alleen gebruiken om iets te zeggen over naleving en pak- en sanctiekans. We gebruiken publiciteit nadrukkelijk niet voor *naming and shaming*.

Communicatie

Communicatiemiddelen die worden gebruikt zijn doelgerichte brieven, persberichten, bijeenkomsten, artikelen in de lokale krant, brochures, de website van de gemeente/ODA en sociale media.

Bibob-toets

De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat vergunningen, subsidies (Strategieslijn BIBOB bij bouw- en mba-vergunningen en subsidies) en aanbestedingen (Strategiesregels toepassing Wet Bibob bij aanbestedingen en omgevingsvergunningen)⁷ worden misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag weigeren of de vergunning intrekken. Indien er goed onderbouwde redenen zijn, kan hiervan afgeweken worden. In beide gevallen kan dit alleen toegepast worden met instemming van de gemeente en als het past binnen het gemeentelijk Bibob-strategie.

Zelftoetsing

Bedrijven die goed naleefgedrag vertonen kunnen de mogelijkheid krijgen om bepaalde aspecten van activiteiten zelf te controleren. Bij zelfcontrole

⁷ Het bevoegd gezag kan hier lokaal strategiesregels voor opnemen zie hiervoor: www.lokaleregelgeving.overheid.nl

voert de bedrijfseigenaar zelf een controle uit aan de hand van een door de ODA toegestuurde vragenlijst die het bedrijf invult en retourneert aan de ODA. Op basis van de antwoorden uit deze vragenlijst vindt een selectie plaats van bedrijven die door een toezichthouder voor controle bezocht worden. Voorbeelden waarbij dit wordt toegepast is het branchegerichte toezicht.

4.2 Vergunningverlening

Vergunningen, meldingen en algemene regels

Een mba die op basis van de aanwijzingen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) in combinatie met hoofdstuk 5 van de Omgevingswet verboden is mag alleen worden uitgevoerd als hiervoor een vergunning is afgegeven.

Is de activiteit op basis van het Bal meldingsplichtig, dan moet een melding worden ingediend. Het is verboden om te starten en soms te wijzigen zonder dat op tijd⁸ een melding is ingediend.

Aanvullend kan ook een informatieplicht gelden. Bij deze informatieplicht mogen de activiteiten gewoon doorgaan, wel moet de informatie binnen een bepaalde termijn, ook voor de start of voor de wijziging, zijn overgelegd anders mag handhavend worden opgetreden. Deze informatieplicht geldt voor activiteiten of gebeurtenissen zoals opgenomen in het Bal en omgevingsplan.

Maatwerkvoorschriften en gelijkwaardige maatregel

Op basis van een verzoek en/of constatering kan de ODA maatwerkvoorschriften opstellen, bijvoorbeeld wanneer de algemene regels uit het Bal of omgevingsplan onvoldoende bescherming bieden. Ook

kan een bedrijf van algemene regels afwijken waarbij wel hetzelfde beschermingsniveau wordt bereikt (gelijkwaardigheid).

Advies

Vergunningverlening vraagt om een integrale aanpak. Er kan (intern en extern) gevraagd worden om een advies uit te brengen. Voorbeelden zijn: advies op een ruimtelijke onderbouwing, beoordeling van specialistische onderzoeksrapporten, et cetera.

Ontheffing

Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. Met de komst van de Omgevingswet is deze ontheffing omgezet naar een verbod om zonder omgevingsvergunning een activiteit te verrichten.

4.3 Toezicht

Het doel van toezicht is het controleren of de initiatiefnemers de betreffende wet- en regelgeving naleven bij het uitvoeren van activiteiten. De wet- en regelgeving waarop de ODA toeziet betreft o.a. milieubelastende activiteiten die zijn opgenomen in de Omgevingswet en bijbehorende besluiten én de milieuregels die zijn opgenomen in het Omgevingsplan of de Bruidsschat. Om te bepalen waar we toezicht moeten uitvoeren gaan we gebruik maken van de toekomstige risicoanalyse.

Cyclisch toezicht

Bij *Cyclisch toezicht* staat de activiteit die op een locatie wordt uitgevoerd centraal. Op basis van het risico en de toezichtstrategie wordt bepaald of, met welk instrument en met welke frequentie de activiteit op een locatie wordt gecontroleerd.

⁸ De termijn waarbinnen een melding moet worden ingediend voorafgaand aan de start van de activiteit is opgenomen in het Bal.

Branchegericht toezicht

Bij branchegericht toezicht staat het thema of het doel centraal. Met behulp van de toekomstige risicoanalyse wordt bepaald welke activiteiten een bijdrage leveren aan het thema of het doel. De activiteiten worden vervolgens door de toezichthouder gecontroleerd.

Vraaggestuurd toezicht

Naast deze twee vormen hanteren we ook vraaggestuurd toezicht. Vraaggestuurd toezicht vindt plaats vanuit een vraag of melding. Dit in tegenstelling tot cyclisch toezicht, waarbij de activiteit al bekend is en we periodiek toezien of de activiteit volgens regels wordt uitgevoerd. Vraaggestuurd toezicht betekent ook, toezicht naar aanleiding van een klacht of handhavingsverzoek.

Administratief toezicht

Bij administratief toezicht vindt een beoordeling van de verstrekte gegevens plaats. We beoordelen de betrouwbaarheid, juistheid, volledigheid en de actualiteit van de stukken. Tot dit instrument behoort ook het beoordelen van een rapportage als gevolg van een controle, bijvoorbeeld een energiebesparingsonderzoek, milieujaarverslag of geuronderzoek.

Vrijeveld toezicht (surveillance)

Met vrijeveld toezicht wordt gebiedsgericht gecontroleerd. Het doel van vrijeveld toezicht is veelal het opsporen van illegale activiteiten. Dit kan zijn het illegaal bouwen, illegaal storten van afval, strijdig gebruik van percelen en/of gebouwen, et cetera. Het is mogelijk om op projectmatige wijze te controleren en hieraan bepaalde prioriteiten te verbinden.

Klachten, meldingen en (handhaving)verzoeken

Klachten, meldingen en handhavingsverzoeken zijn instrumenten voor burgers en bedrijven (en in sommige gevallen overheden) om de ODA te attenderen op (mogelijke) overtreding van wet- en regelgeving.

Advies

We kunnen (intern en extern) gevraagd worden een advies te geven. Voorbeelden zijn: advies op een handhavingsverzoek, handhavingstoets, etc.

4.4 Handhaving

Als ODA opereren we binnen de kaders van het Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO). Op basis van de LHSO wordt bepaald welke vorm van handhaving passend is, en wordt bepaald in hoeverre deze wordt opgevolgd en toegepast. Niet alleen de ernst van de overtreding wordt beoordeeld, maar ook het gedrag van de overtreder. Het naleefgedrag wordt opgenomen in de toekomstige risicoanalyse.

Waarschuwen

De ODA kan een waarschuwing geven. Deze waarschuwing kan bij (zeer) lichte en direct te verhelpen overtredingen mondeling gebeuren, maar wordt bij de overige overtredingen altijd opgevolgd door een schriftelijk verslag (e-mail, rapportage of brief). Hierin wordt opgenomen wat de constatering is, wordt uitgewerkt wat de overtreding is en welke maatregelen genomen moeten worden om de overtreding ongedaan te maken. Dit alles wordt met foto's en andere stukken onderbouwd.

Last onder dwangsom

Als ODA kunnen we bij een overtreding een last onder dwangsom (artikel 5:31d Awb) opleggen. Met deze last wordt de overtreder gedwongen de overtreding geheel of gedeeltelijk te herstellen en hij wordt verplicht tot de betaling van een geldsom als de last niet, of niet tijdig wordt uitgevoerd.

Last onder bestuursdwang

Als ODA kunnen we bij een overtreding een last onder bestuursdwang (Artikel 5:21 Awb) opleggen. Met deze last wordt de overtreder gedwongen de overtreding geheel of gedeeltelijk te herstellen. Als hij dit

niet doet kan de ODA het feitelijk handelen ten uitvoer brengen, indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd waarbij de kosten worden verhaald op de overtreder.

Spoedeisende bestuursdwang

Naast normale bestuursdwang (artikel 5:25 Awb), kan de overheid spoedeisende bestuursdwang toepassen (artikel 5:31, lid 1, Awb). Spoedeisende bestuursdwang houdt in dat er wel een voorafgaand besluit is, maar geen begunstigingstermijn. Zeer spoedeisende bestuursdwang (artikel 5:31, lid 2, Awb) houdt in dat er ook geen besluit voorafgaat aan de bestuursdwang. Dan is er echt haast! Deze bevoegdheden zijn nuttig in crisissituaties. Daarbij is er vaak geen tijd om de overtreder zelf nog de kans te geven om de overtreding te beëindigen.

Tijdelijke stillegging

De ODA kan bij een overtreding als deze op basis van LHSO is ingeschaald op het midden (A4, B3, B4, C2, D1 of D2) of zware segment (C3, C4, D3 of D4) een activiteit (tijdelijk) stilleggen.

Sluiting

De ODA kan een bedrijf sluiten. Dit is een vorm van bestuursdwang als bedoeld in artikel 5.21 Awb. Op grond van artikel 5.28 Awb kan het bedrijf, het betreffende gebouw, terrein of hetgeen daarop bevindt verzegeld worden.

Intrekkingen

De ODA kan ook een eerder genomen besluit of gedane uitspraak terugnemen. Dit kan zowel gebeuren om iets te corrigeren of als sanctie.

Bestuurlijke boete (Artikel 5:40 Awb)

Onder bestuurlijke boete wordt verstaan: de bestraffende sanctie van een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom.

Bibob

De wet Bibob kan preventief ingezet worden maar ook repressief. In het geval van criminele activiteiten kan na onderzoek een beschikking ingetrokken worden mits de intrekking evenredig is met de mate van het gevaar (art. 3 lid 5 wet Bibob.).

Advies

Zie Advies toezicht.

Proces-verbaal

Een schriftelijke weergave waarin een BOA verslag uitbrengt van in zijn of haar aanwezigheid geconstateerde feiten en omstandigheden, de persoonsgegevens van betrokkenen en getuigen. Een proces-verbaal is daarmee een bewijs van wat die persoon heeft gezien en geconstateerd.

Gedogen

Het onder bepaalde omstandigheden (overmacht, onevenredigheid en overgangssituatie) toestaan wat formeel niet mag.

5 Strategieën

In overeenstemming met art. 13.5 van het Omgevingsbesluit wordt voor de uitvoering van taken door de ODA onderstaande uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie toegepast. In hoofdstuk 2 zijn de ambities en doelen beschreven die worden nagestreefd. In hoofdstuk 4 is beschreven welke instrumenten kunnen worden ingezet om een bijdrage te leveren aan deze doelen en ambities. In dit hoofdstuk wordt beschreven wanneer welke instrumenten worden ingezet en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Voor het bepalen welk instrument het beste kan worden ingezet wordt gebruik gemaakt van onze uitvoeringsstrategie.

Onze uitvoeringsstrategie is opgebouwd uit verschillende strategieën. De strategieën zijn gebaseerd op landelijke strategieën en zijn aangevuld met regionale afspraken en gemeentelijke werkwijzen. In figuur 2 zijn de strategieën en hun samenhang schematisch weergegeven.

Figuur 2: Strategieën

⁹ Wanneer wettelijk is vereist dat een Bibob-toets wordt uitgevoerd, wordt hier gehoor aan gegeven, ongeacht of er een indicatie is van crimineel naleefgedrag.

5.1 Preventiestrategie

De preventiestrategie richt zich op het vergroten van de bewustwording bij initiatiefnemers. Hierbij wordt nagestreefd de betrokkenheid en het draagvlak voor spontane naleving van wet- en regelgeving te vergroten. Hiermee wordt getracht toezicht en repressieve handhaving te verminderen, omdat er minder overtredingen worden gepleegd. Om dit te bereiken zetten we preventie instrumenten (zie paragraaf 4.1) in.

Inzet van deze instrumenten zal het meeste effect hebben bij “goedwillenden”, toch hebben preventieve maatregelen bij ander naleefgedrag ook een effect.

In onderstaande tabel 4 is opgenomen welk instrument het beste ingezet kan worden bij de verschillend type naleefgedrag.

Tabel 4: Inzet preventieve instrumenten

	Goedwillend	Moet kunnen	Calulerend	Crimineel
Instrumenten				
Voorlichting	X	X	X	
Publiciteit			X	X
Communicatie	X	X		
Bibob ⁹				X
Zelftoetsing	X			

5.2 Vergunningsstrategie

Uitgangspunt bij vergunningverlening is dat burgers en bedrijven verantwoordelijk zijn voor het indienen van goede en volledige informatie (o.a. aanvragen of meldingen). De informatie vormt immers de basis voor de beoordeling van de stukken. Voorbeelden zijn de aanvragen voor de te verlenen vergunning en na vergunningverlening de informatie voor adequaat toezicht en eventueel handhaving. De algemene beginselen van behoorlijk bestuur (zoals het zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel) zijn voor ons bepalend.

De ODA heeft de taak om de verschillende belangen vanuit de verschillende disciplines te coördineren. De ODA hanteert hierbij het principe “Ja, tenzij...”. Dit volgt ook uit het toetsingskader voor de mba. Bij elke aanvraag wordt een zaakbehandelaar toegewezen. De initiatiefnemer beschikt hierdoor over één vast aanspreekpunt na indiening. Het risico dat bij vergunningverlening tegenstrijdige voorschriften worden gesteld wordt hierdoor verminderd. De zaakbehandelaar krijgt vanuit de betrokken disciplines adviezen aangereikt en ziet toe op het integrale karakter van de omgevingsvergunning.

De verschillende vormen van vergunningen met de bijbehorende procedures zijn wettelijk vastgelegd en worden hier verder niet behandeld.

Samenwerking bij vergunningverlening

Vergunningaanvragen worden beoordeeld vanuit de benodigde disciplines en afhankelijk van de aangevraagde activiteit vindt samenwerking plaats met diverse interne en externe adviseurs

Instrument

Welk instrument 4.2 wordt ingezet wordt (wettelijk) bepaald door het initiatief dat wordt aangevraagd. De verschillende initiatieven en de daarbij behorende wettelijk bepaalde instrumenten worden hier verder niet

behandeld, maar kunnen worden gevonden in de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

5.3 Toezichtstrategie

Een toezichtstrategie geeft aan welke instrumenten worden ingezet om vast te stellen of wet- en regelgeving worden nageleefd en hoe deze worden georganiseerd.

Toezicht en Instrumenten

Om na te gaan of voorschriften ook gedurende langere tijd en in alle situaties worden nageleefd, is het noodzakelijk om toezicht uit te voeren. Met welk instrument toezicht wordt gehouden is in onderstaande tabel 5 toegelicht.

Tabel 5: Toezichtmatrix

Plicht	Vergunning-			Melding			Informatie-		
Toezietsvorm	Cyclisch	Vraaggestuurd	Project	Cyclisch	Vraaggestuurd	project	Cyclisch	Vraaggestuurd	project
Instrument									
Activiteitgericht toezicht	X	X		X	X			X	
Thema- en doeltoezicht	X			X	X	X		X	
Administratief toezicht	X				X			X	
Klachten en meldingen		X			X			X	
Vrije veld toezicht			X	X		X			X
Toezicht op ondermijning			X		X	X		X	
Advies		X			X			X	

Op basis van het effect van een activiteit en het naleefgedrag wordt bepaald met welke frequentie een activiteit wordt bezocht.

5.4 Handhavingsstrategie

Op basis van de LHSO kan onderscheid worden gemaakt tussen goedwillende overtreders tot calculerende overtreders. De output van de LHSO wordt gebruikt als input voor preventie in het geval het gedrag goedwillend is gebleken. Het gedrag van calculerende overtreders wordt - vanuit het voordeel dat zij hier mee behalen – juist aangepakt door extra inzet op toezicht en (strafrechtelijke) handhaving. De invulling hiervan is dat handhavingsacties die in eerste plaats gericht zijn op het beëindigen van de overtreding en op herstel van de gevolgen. Hiervoor worden bestuursrechtelijke instrumenten ingezet. Bij moedwillige overtreders willen we voorkomen dat soortgelijke overtredingen (nogmaals) worden begaan. Hiervoor zetten wij de bestraffende, strafrechtelijke instrumenten in.

Hoewel alle geconstateerde overtredingen worden aangepakt, betekent dit niet dat repressief optreden altijd vóór andere (toezichts-)activiteiten gaat. Er wordt gekeken naar de urgentie van de overtredingen. Heterdaad overtredingen en/of overtredingen waarvan directe beëindiging leidt tot het beperken van gevolgen, worden met voorrang opgepakt. Overige overtredingen waarbij de gevolgen voor de leefomgeving beperkt zijn, worden gepland.

Richtlijn handhaving bij overtreding door de eigen organisatie.

Het kan voorkomen dat de eigen organisatie of een van de partners een handeling verricht die in strijd is met de wettelijke regelgeving. Hierbij kan gedacht worden aan het wijzigen van een gemeentelijk eigendom terwijl er geen omgevingsvergunning is verleend. Indien dit geconstateerd wordt moet hiertegen opgetreden worden. Om te zorgen dat er in voorkomende gevallen gelijkluidend zal worden opgetreden is deze richtlijn opgesteld.

1. Collegiaal overleg;

In eerste instantie zal er bij het constateren van een overtreding een collegiaal overleg plaats vinden. De werknemer die de overtreding heeft geconstateerd zal mondeling contact opnemen met zijn collega die betrokken is bij de gemaakte overtreding. Hij zal trachten het probleem op te lossen. Van het contact zal een schriftelijke notitie gemaakt worden die in het handavingsdossier gevoegd zal worden.

2. Overleg directieteam;

Indien het overleg niet leidt tot het opheffen van de overtreding na het collegiaal overleg zal de werknemer die de overtreding heeft geconstateerd de uitkomst van het gesprek terugkoppelen met het directielid. Het directielid zal de overtreding en het hieraan gekoppeld collegiaal overleg bespreken in het overleg directieteam-overleg.

3. Advies burgemeester en wethouders.

Indien er via het directieteam-overleg geen overeenstemming bereikt zal worden over de geconstateerde overtreding zal een advies worden voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders. De beslissing van het college is dan bindend. Het advies, inclusief het besluit van het college, zal in het handavingsdossier gevoegd worden.

Richtlijn handhaving bij overtreding door andere overheden.

Het kan voorkomen dat andere overheden of ketenpartners een handeling verrichten die in strijd is met de wettelijke regelgeving. Hierbij kan gedacht worden aan overtreden van milieuregels of het wijzigen van een eigendom terwijl er geen omgevingsvergunning is verleend. Als dit geconstateerd wordt moet hiertegen opgetreden worden zoals bij alle overige zaken volgens de handhavingsstrategie die is vastgelegd in de LHSO. Het gemeentebestuur dient zo spoedig mogelijk in kennis te worden gesteld van een handhavingszaak.

5.5 Gedoogstrategie

De ODA die optreedt namens de gemeente, heeft een wettelijke plicht om handhavend op te treden tegen diverse soorten overtredingen van verschillende soorten wetgeving. Dit handhavend optreden is het uitgangspunt. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij handhaving tijdelijk niet wenselijk of zelfs onmogelijk is. Dit noemt men ook wel gedogen: “De bevoegdheid om op basis van een algemene belangenafweging tijdelijk en doelbewust op grond van een schriftelijk verzoek van de overtreder onder voorwaarden via een besluit geheel of gedeeltelijk af te zien van handhavend optreden tegen een overtreding”.

Gedogen vindt plaats in overeenstemming met de gemeentelijke gedoogstrategie. Gedogen blijft echter altijd een uitzondering en kan alleen toegepast worden met instemming van de gemeente.

6 Kwaliteitsborging

PVTH maakt onderdeel uit van het beheersen van risico's voor de samenleving. De inwoners en ondernemers van het werkgebied van de ODA moeten gerust kunnen leven in de wetenschap dat de ODA de belangrijkste milieurisico's goed onder controle heeft. Om dit vertrouwen waar te kunnen maken, is het belangrijk dat de ODA de kwaliteit van de PVTH-taken kan garanderen. Dit is niet alleen van belang voor de ODA zelf. Ook externe instanties zoals de partnergemeenten en de provincie, als toezichthouder op de gemeenten, eisen een vorm van kwaliteitsbewaking waarmee de beheersing van de risico's kan worden geborgd.

Om kwaliteitsborging te realiseren heeft de overheid kwaliteitscriteria ontwikkeld die zich richten op de kwaliteit van de medewerkers en het borgen van de organisatorische processen, de Kwaliteitscriteria 3.0.

De Kwaliteitscriteria 3.0 deel B, behelzen op 28 deskundigheidsgebieden criteria voor de organisatie en haar medewerkers (kritieke massa) op het gebied van: aantal medewerkers, benodigde opleiding, ervaring, kennis en het onderhouden en borgen daarvan. Overheidsorganisaties en haar medewerkers die aan de criteria op basis van deze verordening voldoen, moeten in staat zijn producten af te leveren met de gewenste kwaliteit.

In paragraaf 3.6 van dit document zijn de uitgangspunten voor de toebedeling van de werkzaamheden voor zowel vergunningverleners als toezichthouders uitgewerkt. Deze zijn nu gebaseerd op de huidig geldende kwaliteitscriteria 3.0 en zullen zo nodig aangepast worden als een toekomstige herziening van de kwaliteitscriteria hiertoe aanleiding geeft.

7 Monitoring

Gedurende de uitvoering van het PVTH-uitvoeringsprogramma vindt monitoring plaats. Monitoring dient het volgende doel: achterhalen of een bijdrage is geleverd aan de ambities en doelen binnen de fysieke leefomgeving. Dit is belangrijk voor de verantwoording en effectiviteit van het strategie.

7.1 Monitoring

Met monitoring worden gegevens en informatie verzameld die belangrijk zijn voor het eventueel bijstellen van prioriteiten en de inzet van capaciteit. Om die reden zijn indicatoren bepaald waardoor het meten van de doelstellingen mogelijk wordt.

Bij de registratie van taken PVTH wordt gebruik gemaakt van Open Wave. Zowel de vergunningverleners als de toezichthouders registreren hierin alle relevante bij een bepaalde zaak behorende gegevens. De vergunningprocedure wordt hierin in zijn geheel doorlopen, compleet met alle documenten.

Om te kunnen beoordelen of de strategiesdoelstellingen en de geplande werkzaamheden uit het uitvoeringsprogramma gehaald en uitgevoerd zijn, is het belangrijk dat geregistreerd wordt welke instrumenten per activiteit zijn ingezet en wat het effect daarvan is op basis van een indicator.

Preventie

In tabel 6 is opgenomen welke indicatoren worden geregistreerd voor de ingezette instrumenten. Deze registratie vindt per mba plaats.

Tabel 6: indicatoren preventie instrumenten

Indicator	Instrument				
	Voorlichting	Publiciteit	Communicatie	Bibob-toets	Zelftoetsing
Aantal keer ingezet	X	X	X		X
Bestede uren	X	X	X	X	X
Aantal aanvragen				X	
Positief beschikt				X	
Negatief beschikt				X	
Aantal bedrijven					X

Vergunningverlening

In tabel 7 is opgenomen welke indicatoren worden geregistreerd voor de ingezette instrumenten. Deze registratie vindt per mba plaats.

Tabel 7: indicatoren vergunningverleningsinstrumenten

Indicator	Instrument						
	Vergunningen	Meldingen	Informatie	Maatwerk	Advies	Omgevingsplan en Bruidsschat	
Aantal aanvragen/zaken	X	X	X	X		X	X
Aantal positief beschikt	X			X		X	
Aantal negatief beschikt	X			X		X	
Aantal vooroverleggen	X						
Aantal opgelegde maatwerkvoorschriften				X			
Bestede uren	X	X	X	X	X	X	
Aantal adviezen					X		
Aantal bezwaren	X			X	X	X	
Aantal gegronde bezwaren	X			X	X	X	
Aantal beroepen	X			X	X	X	
Aantal gegronde beroepen	X			X	X	X	

Toezicht

In onderstaand overzicht is opgenomen welke indicatoren worden geregistreerd voor de ingezette instrumenten. Deze registratie vindt per mba plaats.

De uitgevoerde toezichtcontroles fungeren als input voor verschillende onderdelen van onze taken en instrumenten. Met name het naleefpercentage en het naleefgedrag vormen input voor de wijze van beïnvloeding in de toekomst.

Tabel 8: indicatoren toezichtsinstrumenten

Indicator	Instrument						
	Cyclisch toezicht	Branchegericht toezicht	Vraaggestuurd toezicht	Administratief toezicht	Vrije veld toezicht	Klachten, meldingen en handhavingsverzoeken	Advies
Aantal controles	X	X	X	X			
Aantal hercontroles	X	X	X	X			
Aantal					X		X
Bestede uren	X	X	X	X	X	X	X
Aantal locaties					X		
Aantal Geconstateerde overtredingen	X	X	X	X	X	X	
Aard van de overtredingen	X	X	X	X	X	X	
Aard klachten/meldingen						X	
Reden van overtreding (naleefgedrag)	X	X	X	X	X	X	
Effect van een geconstateerde overtreding	X	X	X	X	X	X	

Tabel 9: indicatoren handhavingsinstrumenten

Indicator	Instrument									
	Waarschuwing	Voornemen LoD	Last onder Dwangsom	Last onder bestuursdwang	Intrekkingen	Bestuurlijke boete	Proces-verbaal	Gedogen	Bibob-toets	Advies
Aantal	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Aantal hercontroles	X	X	X	X	X					
Aantal verbeuringen			X	X	X	X				
Bestede uren	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bedrag geint			X			X				
Aantal positief beschikt								X	X	
Aantal negatief beschikt								X	X	
Aard van de overtredingen	X	X	X	X	X	X	X			
Reden van overtreding (naleefgedrag)	X	X	X	X	X	X	X			
Aantal bezwaren			X	X	X	X	X	X	X	
Aantal gegronde bezwaren			X	X	X	X	X	X	X	
Aantal beroepen			X	X	X	X	X	X	X	
Aantal gegronde beroepen			X	X	X	X	X	X	X	
Effect van een geconstateerde overtreding	X	X	X	X	X	X	X			

Handhaving

In bijstaand overzicht is opgenomen welke indicatoren worden geregistreerd voor de ingezette instrumenten. Deze registratie vindt per mba plaats.

7.2 Verantwoording

Monitoring vindt plaats om te verantwoorden of en in hoeverre het gevoerde strategie slaagt en of de gestelde doel- en taakstellingen behaald zijn of gaan worden.

Deze verantwoording vindt op verschillende niveaus plaats. Om verantwoording te kunnen afleggen over de inspanningen en resultaten zijn verschillende gegevens nodig, zie hiervoor hoofdstuk 7.1 monitoring.

Deze gegevens zijn realtime opvraagbaar door de toegewezen medewerkers van de ODA. Periodiek worden rapportages geproduceerd voor de verschillende partnergemeenten over de resultaten van de uitgevoerde taken.

In tabel 10 is opgenomen wanneer de rapportage plaatsvindt.

Tabel 10: overzicht rapportage en doelgroep

Soort rapportage	Realtime	Maandrapportage	Tertiaire rapportage	Jaarrapportage
Doelgroep				
Aangewezen medewerkers ODA	X			
Management ODA		X	X	X
Partnergemeente			X	X

7.3 Evaluatie

Evalueren is nodig om te kunnen beoordelen of het gevoerde strategie effectief is en of dat strategie uitvoering geeft aan de gestelde prioriteiten en doelen. Dit wordt gedaan door de monitoringsgegevens af te zetten tegen de vastgestelde doelen. Op grond daarvan wordt bepaald hoe effectief en efficiënt er uitvoering is gegeven aan de PVTH-taken.

Jaarlijks legt de ODA verantwoording af over de uitvoering van de PVTH-taken en het behalen van de doelstellingen door middel van het jaarverslag. Het jaarverslag wordt aan de externe partners aangeboden, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om zienswijzen in te brengen. Het jaarverslag wordt tenslotte ook nog doorgestuurd naar de provincie Gelderland in het kader van het interbestuurlijk Toezicht.

De rapportering dient te gaan over de resultaten van het uitgevoerde strategie. Aan de opbouw van deze rapportage zijn geen wettelijke eisen gesteld. Een consistente en logische opbouw vanuit de probleemanalyse, strategie, programmering en uitvoering is essentieel. Daarnaast is het ook van belang om onder andere ook de ontwikkelingen op het gebied van strategie, wet- en regelgeving mee te nemen in de evaluatie. Dit omdat dit het strategie alsmede het programma kan beïnvloeden.

In de verslaglegging staat op welke wijze de voorgenomen activiteiten zijn gerealiseerd. Hierna wordt als afsluiting van deze PVTH uitvoerings- en handhavingsstrategie opgesomd over welke onderdelen in de evaluatie gerapporteerd dienen te worden:

- ☑ De monitoringsresultaten van de indicatoren en op basis daarvan een analyse op het leveren van een bijdrage of voldoen aan de geformuleerde doelen.
- ☑ Een analyse van de te verwachten vergunningen (prognose).
- ☑ Het inzicht in de verbetering dan wel verslechtering van het naleefgedrag van de initiatiefnemer of de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.
- ☑ De voorstellen voor eventuele bijstellingen in het strategie, het takenpakket of het activiteitenbestand

Bijlage 1: koppeling mba's aan klassen KC 3.0 (Bal en omgevingsplan)

Afkortingen:

Informatieplicht: ip

Meldingplicht: mp

Vergunningplicht: vp

Omgevingsplanactiviteit: opa

Besluit activiteiten leefomgeving: Bal

			Klasse					
			I	II			III	
		Instrumen- ten		eenvoudig	normaal	"complex"		Bijzonderheden
Afd. 22.3 omgevingsplan		ip/vp (opa)	ip	-	vp	-	-	
Afd. 3.2 Bal	§3.2.0	-	-	-	-	-	-	
	§3.2.1	mp/vp	mp	-	-	vp	-	
	§3.2.2	mp	mp	-	-	-	-	
	§3.2.3	vp	-	-	-	vp	-	
	§3.2.4	mp/vp	-	mp	-	vp	-	
	§3.2.5	mp/vp	mp	-	vp	-	-	
	§3.2.6	ip/mp/vp	-	ip/mp	-	vp nvt	-	open bodemenergiesysteem valt onder bevoegdheid GS, gesloten valt onder B&W
	§3.2.7	ip/mp/vp	-	-	ip/mp/vp	-	-	
	§3.2.8	ip/mp/vp	-	-	ip/mp/vp	-	-	
	§3.2.9	ip/mp/vp	-	-	ip/mp/vp	-	-	
	§3.2.10	mp/vp	-	-	mp/vp	-	-	
	§3.2.11	mp/vp	-	-	mp/vp	-	-	

		Instrumen- ten	Klasse					Bijzonderheden
			I	II			III	
				eenvoudig	normaal	"complex"		
	§3.2.12	mp/vp	-	-	mp/vp	-	-	
	§3.2.13	mp/vp	-	-	-	mp/vp	-	
	§3.2.14	vp	-	-	-	-	vp	
	§3.2.15	mp/vp	-	-	mp/vp	-	-	
	§3.2.16	vervallen	-	-	-	-	-	
	§3.2.17	vp	-	-	-	-	vp IPPC	
	§3.2.18	vp	-	-	-	-	vp IPPC	
	§3.2.19	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	afvangen kooldioxide valt onder bevoegdheid GS
	§3.2.20	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Deze VTH-taak wordt uitgevoerd door Bodemspecialisten
	§3.2.21	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Deze VTH-taak wordt uitgevoerd door Bodemspecialisten
	§3.2.22	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Deze VTH-taak wordt uitgevoerd door Bodemspecialisten
	§3.2.23	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Deze VTH-taak wordt uitgevoerd door Bodemspecialisten
	§3.2.24	ip/mp/vp	-	ip/mp	vp	-	-	
	§3.2.25	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Deze VTH-taak wordt uitgevoerd door Bodemspecialisten
	§3.2.26	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Deze VTH-taak wordt uitgevoerd door Bodemspecialisten
	§3.2.27	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	

		Instrumen- ten	Klasse					Bijzonderheden
			I	II			III	
				eenvoudig	normaal	"complex"		
Afd. 3.4 Bal	§3.4.1	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.4.2	ip/mp/vp	ip/mp	-	vp			
	§3.4.3	ip/mp	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Buisleidingen met gevaarlijke stoffen valt onder bevoegdheid minister I&W
	§3.4.4	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	vp IPPC	
	§3.4.5	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	vp IPPC	
	§3.4.6	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	nvt	
	§3.4.7	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	vp IPPC	
	§3.4.8	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp	vp	
	§3.4.9	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	vp IPPC	
	§3.4.10	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.4.11	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	-	
	§3.4.12	ip/mp	-	-	ip/mp	-	-	
Afd. 3.5 Bal		ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp	vp	
Afd. 3.6 Bal	§3.6.1	ip/mp/vp	-	ip/mp uitgezonderd melkrundvee	ip/mp melkrundvee, vp zonder eisen aan emissiearme stallen (uitgezonderd geiten)	vp melkrundvee, vp met eisen aan emissiearme stallen, vp geiten	vp IPPC	
	§3.6.2	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.6.3	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	

		Instrumen- ten	Klasse					Bijzonderheden
			I	II			III	
				eenvoudig	normaal	"complex"		
	§3.6.4	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.6.5	ip/mp	-	-	-	ip/mp	-	
	§3.6.6	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.6.7	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.6.8	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	-	
Afd. 3.7 Bal	§3.7.1	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.7.2	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.7.3	ip/mp	ip/mp		-	-	-	
	§3.7.4	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.7.5	ip/mp	ip/mp	-	-	-	-	
	§3.7.6	ip/mp/vp	-	ip/mp	-	vp	-	
	§3.7.7	ip/mp	ip/mp	-	-	-	-	
	§3.7.8	ip/mp	ip/mp	-	-	-	-	
	§3.7.9	ip/mp	-	ip/mp	-	-	-	
	§3.7.10	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp/vp	-	
Afd. 3.8 Bal	§3.8.1	ip/mp	ip/mp	-	-	-	-	
	§3.8.2	ip/mp/vp	-	-	ip/mp/vp	-	-	
	§3.8.3	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp/vp	-	
	§3.8.4	ip/mp	-	ip/mp	-		-	
	§3.8.5	ip/mp/vp	-	ip/mp	-	vp	-	
	§3.8.6	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp/vp	-	
	§3.8.7	ip/mp	-	-	ip/mp		-	
	§3.8.8	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp/vp	-	
	§3.8.9	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp/vp	-	
	§3.8.10	ip/mp/vp	-	-	ip/mp	vp	-	
	§3.8.11	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp/vp	-	

		Instrumen- ten	Klasse					Bijzonderheden
			I	II			III	
				eenvoudig	normaal	"complex"		
Afd. 3.9 Bal	§3.9.1	ip/mp/vp	-	-	-	ip/mp/vp	-	
	§3.9.2	ip/mp	ip/mp	-	-	-	-	
	§3.9.3	ip/mp	-	-	ip/mp	-	-	
	§3.9.4	ip/mp	ip/mp	-	-	-	-	
	§3.9.5	ip/mp	-	-	ip/mp	-	-	
Afd. 3.10 Bal		nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Mijnbouw valt onder bevoegdheid minister I&W
Afd. 3.11 Bal		nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Defensie valt onder bevoegdheid minister I&W
Maatwerk			-	-	ambtshalve	op verzoek	-	
Gelijkwaardige maatregel			-	-	melding	op verzoek	-	
MER							X	mer-beoordeling volgt vergunningplicht